

Erdély nagyfejedelemségét illető

# ORSZÁGOS TÖRVÉNY ÉS KORMÁNYLAP.

1852-iki évfolyam.

V. darab.

kiadatott és szétküldetett 1852 marczius 31-kén.

## TARTALMI JEGYZÉK:

Szám		Lap
36	Császári rendelet 1851-diki novemb. 16-ról, mely által egy vaspályaüzleti rendtartás bocsátatik ki minden koronaországok számára	109
37	Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1852-diki marczius 15-éről, mellynél fogva a legfőbb ítélő és semmitő törvényszékhez tanácsnokká nevezett eddig nagyszebeni vidéki főbiztos Salmen Ferencz helyébe a nagyszebeni katonavidéknéli közigazgatási ügyleteknek vezetése gróf Amadei kerületi tanácsnokra s a szászfold igazságügyleteinek tárgyalása a cs. k. főtörvényszéki bizottmányra ruházott át	134

# Landesgesetz- und Regierungsblatt

für das

## Großfürstenthum Siebenbürgen.

J a h r g a n g 1852.

V. Stück.

Ausgegeben und versendet am 31. März 1852.

### Inhalts-Verzeichniß:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nr.		Seite
36	Kaiserliche Verordnung vom 16. November 1851, mit welcher eine Eisenbahn-Betriebs-Ordnung für alle Kronländer erlassen wird	109
37	Kundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 15. März 1852, womit in Stelle des zum Rathe beim Obersten Gerichts- und Cassationshofe ernannten bisherigen Hermannstädter Distrikts-Ober-Commissärs Franz von Salmen die politische Geschäftsführung beim Hermannstädter Militär-Distrikte dem Distrikts-Rathe Conte Amadei, und die Verhandlung der Justizgeschäfte des Sachsenlandes an die k. k. Obergerichts-Commission übertragen wird	134

# ГОРНА ЛЕЦЛОР ПРОВИНЦИАЛІ ШІ А ГЪВЕРНЪЛЪІ

пентрѣ

## МАРЕЛЕ ПРИНЦИПАТЪ АЛЪ ТРАНСИЛВАНИЕІ.

КЪРСЪЛЪ АНЪЛЪІ 1852.

МЪНЪНКИЪЛЪ V.

Естрадат ші тръмис дн 31. Марцис 1852.

### КОНСПЕКТЪЛ КЪПРИНСЪЛЪІ.

Nr.		Pagina
36.	Ordinanzne дмштр. din 16. Nov. 1851, prin care се emitte знѣ регулмантѣ пентрѣ интрепринселе де кълї Ферекале пентрѣ тоте чериле де коронѣ.	109
37.	Пъвлікареа гъвернѣторѣлѣ ч. р. мил. ші чив. din 15. Марцис 1852, prin care дн локълѣ комисарѣлѣ сьперіоре де дїстрїктѣ алѣ Сивїлѣлѣ Фр. де Салменѣ, care се дензмі де консіларїѣ ла картса сьпретѣ де жд. ші касацїзне кондъчереа тревелорѣ политїче дела дїстр. мил. алѣ Сивїлѣлѣ се транспзне консіларїѣлѣ де дїстрїктѣ конте Amadei ші пертраутареа тревелорѣ жддекѣторешчї але черел сьсешчї ла ч. р. комїсізне сьперіоре жддециале	134

STOILII 107 SAMOLOVA JILINA 111111

BCU Cluj / Central University Library Cluj

## Császári rendelet

1851-diki november 16-áról, melly által egy vaspályaüzleti rendtartás bocsáttatik ki minden koronaországok számára.

(az 1852-diki közönséges birodalmi törvény- és kormánylap, I. dar. 1. sz. kiadott és szétküldött januar 7-kén.)

Azon sürgető szükségletnél fogva, miszerint a vaspályáknak a közjóra nézve olly fontos üzlete czélszerű módon szabályoztassék, ministertanácsom és birodalmi tanácsom meghallgatása után az ide-mellékelt vaspálya üzleti rendtartást jóváhagytam s ennek foganatosításával kereskedelmi és belügyministereimet, mindeniket saját körében, megbízam.

**Ferencz József.**

**Schwarzenberg** B. s. k.

Legfelsőbb rendeletre:

**Ransonnet** s. k.  
a ministertanács irodaigazgatója.

Melléklet az 36-ik számhoz.

## Vaspályaüzleti rendtartás.

I. A vaspályaüzleti vállalatoknak és hivatalnokainak kötelességei.

A. Általános szabályok a pályaüzletre nézve.

1. §.

a) Engedély a pálya megnyitására.

Ha valamely új, akár álladalmi akár pedig magánvaspályának vagy valamely darabjának annak idejében megengedett építése, — folytattassék bár az üzlet közvelenül az álladalmi hormány vagy magánzemélyek által, — a hatóságok által jóváhagyott terv szerint bevégeztetett, és a pálya vagy ennek valamely darabja a közlekedésre megnyitani szándékolatik, erre a cs. k. kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministerium különös engedélye szükséges.

2. §.

b) Ennek föltételei.

Ezen engedély kieszközlése végett az álladalmi vaspályáknál az erre hivatott hatóság által, magánvaspályáknál az üzleti vállalat által, kimutatandó és egy e végre kiküldött saját bizottmány által — mellynél azon helytartóságnak, mellynek körületéhez a vaspálya vagy vaspályadarab tartozik, egy küldötje is jelen leendő — megállapítandó, miszerint

## Kaiserliche Verordnung

vom 16. November 1851, mit welcher eine Eisenbahn-Betriebs-Ordnung für alle Kronländer erlassen wird.

(Aus dem allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblatte 1852, I Stück, Nr. 1, ausgegeben am 7. Januar 1852.)

Bei der dringenden Nothwendigkeit, den für das allgemeine Wohl so wichtigen Betrieb der Eisenbahnen auf angemessene Weise zu regeln, habe Ich nach Vernehmung Meines Minister-rathes und nach Anhörung Meines Reichsrathes, die angeschlossene Eisenbahn-Betriebs-Ordnung zu genehmigen und Meine Minister des Handels und des Innern, jeden in seinem Bereiche, mit deren Vollziehung zu beauftragen befunden.

**Franz Joseph** m. p.

**F. Schwarzenberg** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

**Ransonnet** m. p.,  
Kampldirector des Minister-rathes.

Beilage zu Nr. 36.

## Eisenbahn-Betriebs-Ordnung.

I. Verpflichtungen der Eisenbahnbetriebs-Unternehmungen und ihrer Angestellten.

A. Allgemeine Vorschriften für den Bahnbetrieb.

§. 1.

a) Bewilligung zur Eröffnung der Bahn.

Wenn der Bau einer neuen Eisenbahn oder einer Strecke derselben, sie mag eine Staatsbahn oder eine Privatbahn sein, zu deren Errichtung feinerzeit die Bewilligung ertheilt wurde, sie mag von der Staatsverwaltung unmittelbar oder mittelst Privatpersonen betrieben werden, nach dem von den Behörden genehmigten Projekte vollendet ist, und die Bahn oder deren Strecke dem Verkehr eröffnet werden will, so ist die besondere Bewilligung des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten erforderlich.

§. 2.

b) Bedingungen hiezu.

Zum Behufe der Erwirkung dieser Bewilligung muß bei Staatsbahnen von der hiezu be-rufenen Behörde, bei Privatbahnen von der Betriebs-Unternehmung ausgewiesen und durch eine eigene, zu diesem Zwecke abgesendete Commission, welcher auch ein Abgeordneter der Statthalterei, in deren Bereich die Eisenbahn oder Eisenbahn-

## ОРДИНАЦИОНЕ ДИПЛОМАТИЧЕСКОЕ

din 16. Noembre 1851, prin care se emite ună permițanță pentru întreprinșerea de căli ferre-ate, pentru toate țările de coroană.

(Din Colea generală de lege și de acte de guvernare din 1852, numărul I-lea Nr. 1 extra-dată din 7. Ianuarie 1852.)

Fiindcă de mare necesitate a țării pentru modul înțeles întreprinșerea de căli ferre-ate atât de întreprinșerea pentru vinete publice, cât și de acțiunile conciliabile ministeriale Mele și imperiale, amă aflată că cale a aprăta al-tărată permițanță de întreprinșerea de căli ferre-ate și a întreprinșerea pe ministeriale Mele de cele de interne și de comerț și de economie și de fi-zică și de sfera sa de activitate.

ФРАНЦИСКОЕ ДИПЛОМАТИЧЕСКОЕ.

Ф. ШВАРЦЕНБЕРГЪ м. п.

Din mandatulă дипломатическă:

Ransonnet m. p.

Директорă на канцеларията кончилиалă министерства

Апексă на Nr. 36.

## ПЕРМИТЪ

pentru întreprinșerea de căli ferre-ate.

I. Detoringale întreprinșetoriale de căli ferre-ate și ale aplicațiilor lor.

A. Prescripțiile generale pentru întreprinșerea de căli ferre-ate.

§. 1.

a) Permisiunea de a deschide o cale ferre-ată.

Cândă construcția unei noi căli ferre-ate a statăriei ori private ori construcția unei părți a unei atâră căli, care a cărei construcție s'a fost dată la timpulă cea construcției, se va fi terminată după proiectulă aprobată de autoritățile și va fi ca acea cale ori parte ei să se deschidă pentru comerț (comercială), are lipsă de o specială permisiune din partea ministeriale de comerț, industrie și edificăție publice, fără diferință dacă atare cale se află sub nemedia administrăției a statăriei ori sub administrăției private.

§. 2.

b) Condițiunile care au a avea.

Ca să se călăte o atare permisiune e de lipsă, că la călăte statăriei autoritățile competente pentru a avea, care la cele private și în întreprinșetoriale, întreprinșerea și o construcție delegată anume pentru a avea și să se acțiune avărată din partea guvernăriei cerei de care se ține calea ori parte ei, să se compoaze călăte, după modulă

a pálya alkotásának módja, a pályazületre nézve létező tárgyak minősége- és mennyiségénél fogva, szabályszerű, háborítatlan és biztos üzlet alapon reménylhető.

E szerint a fennebbi célra különösen kimutatandó:

- hogy a pálya és az ehez tartozó épületek az e tárgybani biztonsági- és egészségügyi törvényekkel és szabályokkal megegyezően vannak építve;
- hogy a pálya a szükséges üzleti eszközökkel kellő minőségben és mennyiségben el van látva;
- hogy a balesetek meggátolása végetti kellékek iránt a szükséges előintézkedés megtéetett;
- hogy a netalán bekövetkezendő baleseteknél segítő, mentő és nagyobb veszélyek elhárítására szolgáló eszközök, elegendő mennyiségben és kellő minőségben léteznek;
- hogy a pálya a rendezett üzletre megkívántat, kellően kiképzett személyzettel (hivatalnokokkal és szolgálakkal) el van látva és hogy ezek a szükséges szolgálati szabályokat és utasításokat már megkapták.

### 3. §.

A pálya és üzleti eszközök jó karban tartása. A hivatalnokok és szolgálak alkalmazása.

Minden pálya vagy pályadarab, melyre az üzleti engedély megadatott, mindég jó s járható állapotban tartandó; — úgy hogy azon a 6. §-ban említett legnagyobb sebességgel veszély nélkül lehesse járni; ehhez képest a keletkezendő hiányok és rongálások, valamint a háborítatlan üzletet gátló akadályok lehető leggyorsabban elhárítandók.

Épenugy a pályához tartozó épületek, a szükségletnek megfelelő raktári helyiségek, szerek és készülétek, járművek (a megállapított menetek létesítésére szükséges számmal), és általában a 2. §-an említett minden egyéb kellékek folytonosan jó, a használatra alkalmas és az üzlet teljes biztonságáért kezeskedő karban tartandók.

Végre az üzleti személyzetnek mindég kellő számban kell léteznie, a szükséges tulajdonokkal bírnia s a szolgálati szabályokat és utasításokat ismerenie, s az üzlet minden eszközei olyképp adandók rendelkezése alá, hogy az üzlet folytatása és az ezen személyzetet illető köteleességek teljesítése kellő renddel, szabályszerűséggel és biztonsággal megtörténhessék.

strecke gehört, bewohnt, constatirt werden, daß vermöge der Constructionsart der Bahn, und der Beschaffenheit und Menge der für den Bahnbetrieb vorhandenen Gegenstände, ein regelmäßiger, ungestörter und sicherer Betrieb mit vollem Grunde erwartet werden kann.

Insbefondere muß daher zu dem gedachten Behufe nachgewiesen sein:

- daß die Bahn, und die dazu gehörigen Gebäude, den diesfälligen Sicherheits- und Sanitätsgesetzen und Vorschriften entsprechend gebaut erscheinen;
- daß die Bahn mit den nöthigen Fahrbetriebsmitteln in gehöriger Beschaffenheit und Menge versehen sei;
- daß für die Erfordernisse zur Verhütung von Unglücksfällen die nöthige Vorsorge getroffen sei;
- daß die bei etwa eintretenden Unglücksfällen zur Unterstützung, Rettung und Abwendung größerer Gefahren dienlichen Mittel in hinreichender Menge und gehöriger Beschaffenheit vorhanden seien;
- daß die Bahn mit den zu einem geordneten Betriebe nöthigen gehörig qualifizirten Angestellten (Beamten und Dienern) versehen sei und daß dieselben bereits die nöthigen Dienstvorschriften und Instructionen erhalten haben.

### §. 3.

c) Erhaltung der Bahn und der Betriebsmittel. Anstellung der Beamten und Diener.

Jede Bahn oder Bahnstrecke, für welche die Bewilligung zum Betriebe ertheilt worden ist, muß stets im guten, fahrbaren Zustande erhalten werden; — so daß sie mit der größten im §. 6 erwähnten Geschwindigkeit ohne Gefahr befahren werden kann; die entstehenden Mängel und Schäden, sowie die dem ungestörten Betriebe entgegenstehenden Hindernisse müssen daher so schnell als möglich beseitigt werden.

Ebenso müssen die zur Bahn gehörigen Gebäude, die dem Bedarfe entsprechenden Magazinslocalitäten, Geräthschaften und Herstellungen, die Fahrmittel (mit der zur Vollziehung der festgesetzten Fahrten nöthigen Anzahl), dann überhaupt alle, im §. 2 erwähnten sonstigen Erfordernisse, stets in einem guten, zur Benutzung geeigneten und die volle Sicherheit des Betriebes verbürgenden Zustande erhalten werden.

Endlich muß das Betriebspersonale stets in gehöriger Anzahl vorhanden, mit den erforderlichen Eigenschaften versehen und mit den Dienstvorschriften und Instructionen bekannt erhalten werden, und müssen demselben alle Mittel des Betriebes dergestalt zur Verfügung gestellt sein, daß die Geschäftsführung und die Erfüllung der diesem Personale obliegenden Verpflichtungen mit der gehörigen Ordnung, Regelmäßigkeit und Sicherheit Statt finden kann.

към о конструиъ калеа ши дънъ квалитатеа ши мълцимеа обектelorъ чо се аф.ъ пентр оперъциал не калеа ферекатъ, со ното аштенга къ квалитъ ши дмьлетъ, р о г л а т ъ, п е т р ѡ р а т ъ ш и с е к р ѡ.

Anzme desse a ce konctata cipe асестъ крожъ.

- къмкъ калеа ши одифичиело че се шнд до дмса снтъ конструиъ ши конформитате къ лецие ши прекриптеле де сепитате ши снетате;
- къмкъ калеа аре нечесариело меэлочо де дмьлетъ ши транспортъ ши квалитатеа ши калмеа кавените;
- къмкъ с'а автъ днрциро де челе де дпсъ спро а фери каскриле де днфортиши;
- къмкъ пентр днжмлареа де инфортние со аф.ъ ши квалитатеа ши калмеа кавените меэлочело нечесарио де ажториндъ, мжнширо ши ферипе де перикъл маи маре;
- къмкъ калеа аре апликаци (официал ми серитори) шне квалификаци ши атлэ кълэ снтъ де дпсъ ла о атаре днрепринсъ перснлъ ши къ асестъ аз квалитъ нечесариеле прекриптеле ши днстръциал де сервиъ.

### §. 3.

c) Консервароа саз сепдинеа калел ши а меэлочelorъ де оператъ не са. Апликация, официалиторъ ши сериториторъ.

Физкаре кало опл парте де кале, пентр кэре с'а датъ пермисиона де а опера не дмса, desse а фи шндъ ши снре вхнъ, де а нотэ мерцо ши тогъ тимвълъ по дмса, къ чеа маи маре лгголъ меморатъ ши §. 6. Фъръ шне азъ перикъл, прин жмаре дпселе ши стрикъшние чо с'ар опне неднрпрънтълэ дмьлетъ, сз се нотъ делътра кълъ се на нотэ маи кржндъ.

Acemenea edificiele че се шнд де кале, локалитъиле де марзинеле кречензеторо дешиндоф, впеделеа ши чело де дпсъ спро репаратър, меэлочеле де дмьлтъ ссаъ мерсъ (ши нмерлъ нечесариъ де а фаче кълториеле дефинте), апол несте тогъ тото речертеле меморате ши §. 2, сз се шнд тогъдъна ши снре вхнъ де а со нотэ фо-лоци ши де а нотэ гаранте сепитатеа дмьлетelorъ.

Ан шне персоналъ дела калеа ферекатъ сз фи тогъдъна де фатъ ши нмерлъ де ажнсъ, сз айъ квалитъило речерсте ши сз кпоскъ прекриптеле ши инстръциале де сервиъ, асемеа сз и се дее ши дпсечеише тоге меэлочело де оператъ, ка тревиле ши деторингеле чеч' псче аспрл сз се нотъ дмьлани дънъ ordine, къ перларитатеа ши сепитате.

## 4. §.

## d) Menetrend, dijszabás és fölvételi föltételek.

A vaspályavállalatok kötelesek a következő hirdetményeket kibocsátani:

1. Egy menetrendet, a melyben a különböző állomásokon elindulási órák és a szokott megérkezési idő, lehető pontosággal megállapítandók.

2. Egy szállítási árszabást a személyek és ingóságokra nézve.

3. Végre a személyek fölvétele iránti határozatokat, és az utazási okmányokról, mellyekkel a személyek ellátandók, az utazóknak a menet előtt, alatt s bevégezténél mihez tartásáról, továbbá a szállításra alkalmas ingóságok föl- és átvételéről, s az ezeket kísérő okmányokról, az ezekérti kezességéről, és végre a szállított holmik kiszolgáltatásáról és kézbesítéséről szóló szabályokat. A személy- és áruforgalom iránti határozatokban az elküldés végett átvett jószágok szállítási ideje is megállapítandó.

A menetrend, a szállítási ár- és fuvardijszabások, valamint a személy- és áruforgalom iránti határozatok ezenfelül minden pályaudvarokban és fölvételi állomásokon köz megtekinthető végett kifüggesztendők.

## 5. §.

A menetrend, szállítási ár- és fuvardijszabások valamint a személy- és áruforgalom iránti határozatok azon idő közben, a mellyre kibocsáttattak, gondosan szem előtt tartandók; különösen a meghatározott indulási órák és a menetidő — ha ezt előre nem látható és el nem hárítható nehézségek nem gátolják, — pontosan megtartandók; végre az áruk szállítására megállapított szállítási idő, a mennyiben előre nem látható és el nem hárítható akadályok nem keletkeztek, pontosan megtartandó. A fölvett tárgyak azon rendben, a mellyben föladatak, — a nélkül hogy valamely félnek elsőbbség adatkék — valósággal el is szállítandók.

## 6. §.

A szállítási időre vonatkozólag a sebességnek nem szabad nagyobbak lennie annál, mint a melly mellett a személyek szállítására szolgáló vonatok 7 mértföldet (egy mértföldet 4000 bécsi ölével számítva), és azon vonatok, mellyekkel csupán terhek szállítandók, 5 illyes mértföldet haladnak egy óra alatt.

A sebességnek ezen legmagasabb mértéke azonban alább szállítandó, ha ezt a pálya vagy valamely pályadarab viszonyai általában megkívánják, vagy ha különösen egyes meneteknél előforduló események ezen mérséklést parancsolnak. (33. §.)

## §. 4.

## d) Fahrordnung, Tarife und Aufnahmsbedingungen.

Die Eisenbahnunternehmungen sind verpflichtet, folgende Bekanntmachungen zu erlassen:

1. Eine Fahrordnung, in welcher die Abfahrtsstunden und die gewöhnliche Ankunftszeit an den verschiedenen Stationen so genau als thunlich festzusetzen sind.

2. Einen Fahrpreistarif für Personen und Sachen.

3. Endlich die Bestimmungen über die Aufnahme der Personen, und die Vorschriften über die Reiseurkunden, mit welchen sie sich zu versehen haben, über das Verhalten der Reisenden vor, während und bei Beendigung der Fahrt; dann über die Auf- und Uebernahme der zur Beförderung geeigneten Sachen, und über die Urkunden, mit welchen sie begleitet sein müssen, über die Haftung für dieselben, und endlich über die Erfolgslassung und Uebergabe der beförderten Sachen. In den Bestimmungen über den Personen- und Sachenverkehr ist auch die Lieferzeit für die zur Beförderung übernommenen Güter festzusetzen.

Die Fahrordnung, die Fahrpreis- und Frachttarife und die Bestimmungen über den Personen- und Sachenverkehr sind überdies in allen Bahnhöfen und auf allen Aufnahmsstationen zur allgemeinen Einsicht anzuhängen.

## §. 5.

Die Fahrordnung, Fahrpreis- und Frachttarife, sowie die Bestimmungen über den Personen- und Sachenverkehr sind während der Zeit, für welche sie erlassen worden, sorgfältig zu beobachten; insbesondere sind die festgesetzten Abfahrtsstunden, und die Fahrzeit, wenn nicht unvorhergesehene und nicht zu beseitigende Anstände daran hindern, genau einzuhalten; endlich ist die für die Beförderung der Güter festgesetzte Lieferzeit, in soferne nicht unvorhergesehene und unabwendbare Hindernisse eingetreten sind, pünktlich zu beobachten. Die aufgenommenen Gegenstände sind in der Ordnung, wie sie aufgegeben werden, ohne Bevorzugung einer Partei auch wirklich zu befördern.

## §. 6.

In Bezug auf die Beförderungszeit darf keine größere Fahrgeschwindigkeit Statt finden, als eine solche, mittelst welcher Züge, die zur Beförderung von Personen dienen, eine Wegeslänge von 7 Meilen (die Meile zu 4000 Wiener Klafter gerechnet), und die Züge, mit welchen bloß Lasten befördert werden sollen, eine Wegeslänge von 5 solchen Meilen in der Stunde zurücklegen.

Dieses höchste Ausmaß der Geschwindigkeit ist jedoch zu verringern, wenn es überhaupt die Verhältnisse der Bahn oder einer Bahnstrecke nothwendig machen, oder wenn insbesondere die bei einzelnen Fahrten sich ergebenden Ereignisse die Mäßigung gebieten. (§. 33.)

## §. 4.

## d) Persna de pmetelē caš klytoritē, tarifa ſi kondičionile de svscepišnie.

Antrepinzetorii de klyle fererate sntē obligaci a da ſi kponoſinca pvalik zptorere:

1. O perzly de pmetelē, ſi kare orele de plekatē ſi timnly cocipei scitate la fizkare ctyšne cš ce de fiz kly ce va potē mai akrytē.

2. O tarifē de predzryle de transportē nentrs persone ſi lzkryri.

3. ſi fine dicvscepišnie de spre svscepišniea personeorē ſi preskrintele de spre dokzmintele de klytoritē kš kare cš fiz provezste personele, de spre pzrtarora klytoriorē ſi ainate, cš ſi dntz terminata mercepe, a noi de spre svscepišniea ſi recsčyšniea lzkryriorē de transportatē ſi de spre dokzmintele kš kare cš fiz pncodite, de spre garantirea nentrs dancse ſi de spre cstradare ſi ſi pntzparea lzkryriorē transportate. ſi dicvscepišnie de spre kozmylelyš personeorē ſi lzkryriorē ce va determina ſi timnly kndē cš ce de lzkryrie svscepišne spre a ce transporta.

Persna de pmetelē, tarifele predzrylorē de merce ſi de ſi klykrykryre ſi dicvscepišnie de spre komerčilyš personeorē ſi lzkryriorē, ce vorē ašice ašary de ačeacla la tote krydile klylorē fererate ſi la tote ctyšnie de svscepišne spre a ce potē vedē de toyl.

## §. 5.

Persna de pmetelē, tarifele predzrylorē de merce ſi ſi klykrykryre, presknt ſi dicvscepišnie de spre komerčilyš personeorē ſi lzkryriorē, ce vorē ovserva kš akryatecy nentrs timnly nentrs kare ce emice; anšme ce vorē dinc kš precičišne orele de plekatē ſi timnly de merce ašary nšmal kndē nedeye neprevezste ſi neferivil vorē cta ſi kontra; ſi fine ce va ovserva kš ačeaš akryatecy timnly de finly nentrs darea lzkryriorē de transportatē, de kšma nš vorē antreveni šary nedeye neprevezste ſi nelztravivil. Lzkryrie svscepišne ce vorē espedi ſi ordinea ſi kare c'āš datē, fizr nče o pzrtimire fizkry kšiva.

## §. 6.

ſi pvišinca timnly de transportē nš ce va aplika ičeacl de merce mai mare, de kšly ačeacla, ka trzryle dectinate nentrs transportly de persone cš fakz ſi p'o orz ſi dšmš lšnš de 7 milie (milily de 4000 cšpini vieneci) ſi trzryle dectinate nentrs ſi klykrykryre ſi dšmš de 5 milie ſi p'o orz.

Dar ačecl macimš de ičeacl ce va mikrota, kndē rešerindere klyle fererate ori ale snci pzry a c' arš cere ačeacla neanepatē, ori kndē anšme eveniminte ka čele memorate ſi §. 33. arš postyla la sncle mercepi o kšmetare de ičeacl.

Azon esetek, melyekben a sebesség mérséklendő, az üzleti személyzet elöibe a szolgálati szabályokban pontosan kijelölendők.

Az álladalmi kormány egyébiránt az ezen legnagyobb menetsébséget tárgyazó intézkedésekbeni változtatások megtételét (és pedig vagy általában, vagy valamely külön pályára nézve) magának föntartja, ha illy változtatás, tekintettel a szerzett tapasztalatokra, a felsőépítés alkotása és a gépészet körüli előmenetelekre és bizonyos mozdonyok minőségére, tanácsosnak és kívánatosnak bizonyulna.

## 7. §.

A menetrend és díjszabások, valamint a személy- és áruforgalom iránti határozatok megváltoztatásai, hatályba léptök előtt 14 nappal közhírré teendők.

A főlvételnek előre nem látott események miatt netalán egy időre szükséges, egész vagy részleges bezárása is kihirdetendő.

## 8. §.

A vaspályavállalatok kötelesek mindazon személyeket, kik a főlvételi föltételeket teljesítik, és a megállapított föltételek alatt a pályának átadott minden tárgyakat, — a mennyiben azt az üzleti eszközök lehetővé teszik és egészen előre nem látható és el nem hárítható háborítások be nem következnek, — kellő időben valósággal el is szállítani.

## 9. §.

Csupán azon személyek, kik részeg állapotban vannak, az illedelem megsértése által az együttutazóknak botrányt okoznak, a felügyelő és kíséző személyzet biztonsági tekintetek által parancsolt rendeleteinek magukat alávetni nem akarják, vagy a kik valamely veszélyes betegségnek szembeünlő külső jeleivel terhelvek, vagy kiknek állapota az együttutazóknak kétség kívül terhére válnék, rekeszthetnek ki a főlvétel s illetőleg a tovább szállítás alul.

Egyébiránt a vállalatok szabadságára hagyatik, az utóbb említett két osztálybeli egyéneket is elszállíthatni, ha az elszállítás okülönített férhelyekben és szükség esetében fölügyelet alatt történik.

## 10. §.

Bűnhőnezők, fogságba vagy őrizet alá tett, vagy rendőri fölügyelet alatti személyek, az ezeket kíséző fölügyelőszemélyzettel együtt mi módon szállítandók a vaspályákon, külön törvényes szabályok által fog meghatározatni.

Die Fälle, in welchen die Geschwindigkeit zu mäßigen ist, sind dem Betriebspersonale in den Dienstvorschriften genau vorzuzeichnen.

Die Staatsverwaltung behält sich übrigens vor, Aenderungen in Betreff dieser Anordnung über die größte Fahrgeschwindigkeit (u. z. entweder im Allgemeinen, oder rücksichtlich einer besonderen Bahn) eintreten zu lassen, wenn eine solche Aenderung mit Rücksicht auf die gemachten Erfahrungen, die Fortschritte in der Construction des Oberbaues und im Maschinenwesen, und die Beschaffenheit gewisser Locomotive sich als rathlich und wünschenswerth darstellen sollte.

## §. 7.

Aenderungen der Fahrordnungen und der Tarife, so wie Aenderungen in den Bestimmungen über den Personen- und Sachenverkehr sind 14 Tage früher, als sie in Wirksamkeit zu treten haben, zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Auch die, durch unvorhergesehene Ereignisse etwa für eine Zeit nothwendige, gänzliche, oder theilweise Sperrung der Aufnahme ist öffentlich kund zu machen.

## §. 8.

Die Eisenbahnunternehmungen sind verpflichtet, alle Personen, welche die Aufnahmebedingungen erfüllen, und alle unter den festgesetzten Bedingungen der Bahn übergebenen Sachen, so weit es die Betriebsmittel möglich machen, und nicht ganz unvorhergesehene und unabwendbare Störungen eintreten, auch zu gehöriger Zeit wirklich zu befördern.

## §. 9.

Blos diejenigen Personen, welche sich im Zustande der Trunkenheit befinden, durch Verletzung des Anstandes den Mitreisenden ein Vergerniß geben, den durch Sicherheitsrücksichten gebotenen Anordnungen des Aufsichts- und Zugbegleitungs-personales sich nicht fügen wollen, oder welche mit auffallenden äußeren Merkmalen einer bedenklichen Krankheit behaftet sind, oder deren Zustand den Mitreisenden offenbar beschwerlich fallen muß, können von der Aufnahme und beziehungsweise von der weiteren Fahrt ausgeschlossen werden.

Doch bleibt es den Unternehmungen unbenommen, auch die zuletzt erwähnten 2 Classen von Individuen zu befördern, wenn die Beförderung in abgesonderten Räumen und nöthigenfalls unter Aufsicht Statt findet.

## §. 10.

Unter welchen Modalitäten Sträflinge, oder in Verhaft oder Gewahrsam genommene, oder unter polizeiliche Aufsicht gestellte Personen sammt dem dieselben begleitenden Aufsichtspersonale auf Eisenbahnen befördert werden müssen, wird durch besondere gesetzliche Vorschriften bestimmt.

Касрило, аи каре сз се микшорезе издеала, се ворѣ аицеина кз акспатеѣ аи прекаринело до сервиѣ че се даѣ персонал.из.аи апликаѣ ла кз.ило ферекате.

Дар етат.из.аи а ресерватѣ а фачо модифика.ч.из.аи аи привинга ма.сима.из.аи изде.аи до мерсѣ (саѣ аи генерал.из.аи саѣ н.сма.из.аи кат.пентрѣ вр'о кале аи парте), кз.ндѣ ала.п. модифика.ч.из.аи, аз.андѣ аи ве.дере еспериинга ф.кз.из.аи, прогрес.из.аи аи констр.из.аи еспериоре а кз.илорѣ ферекате ш.и аи артеа меха.никз ш.и кз.а.илатеа зпорѣ локомотиве, се ворѣ кз.поще а ф.и до ф.олосѣ ш.и до доритѣ.

## §. 7.

Модифика.ч.из.аи аи рег.ла до а.т.в.а.е.ѣ, аи тари.фе ш.и аи д.и.с.н.з.с.с.ч.из.аи.аи де.с.др.е. ко.мер.ч.из.аи персоналорѣ ш.и л.з.к.р.з.и.лорѣ, се ворѣ да аи кз.пощинга п.в.а.л.кз кз 14 зило а.на.ин.то до а. ин.тра аи а.т.и.в.и.а.т.е.

А.с.е.м.е.н.е.а се ва да аи кз.пощинга п.в.а.л.кз, кз.ндѣ е.в.е.н.и.м.и.н.то не.пр.е.в.е.з.т.е арѣ а.д.в.ч.е кз с.и.н.о ка сз се про.к.з.р.т.е с.х.с.ч.о.ч.из.а.н.е.а до пер.с.о.н.е ш.и л.з.к.р.з.и.лорѣ саѣ не.с.т.е то.лѣ сеѣ н.сма.из.аи аи парте.

## §. 8.

А.н.т.р.е.н.п.и.н.з.е.т.о.п.и.л до кз.ило ферекате с.а.н.т. о.в.а.и.а.г.и.л а т.р.а.н.с.п.о.р.т.а. ла т.и.м.у.з.а.кз к.а.н.е.н.и.н.то то.то пер.с.о.н.е.ло каре аѣ а.н.а.л.и.м.и.л.з. ко.н.д.и.ч.из.а.н.е.а с.х.с.ч.е.ч.из.а.н.е.л ш.и то.то л.з.к.р.з.и.лорѣ да.т.о с.х.з. ко.н.д.и.ч.из.а.н.е.а п.р.е.ф.и.н.т.е, п.р.е.к.а.л.з ворѣ л.е.р.т.а м.е.з.л.о.ч.е.л.о до т.р.а.н.с.п.о.р.т.ѣ ш.и да.кз нз ворѣ о.в.е.н.и. н.е.д.е.ч.е не.пр.е.в.е.з.т.е ш.и не.а.н.к.з.н.у.л.к.р.з.а.и.л.

## §. 9.

Н.сма.из.аи пер.с.о.н.е.ло, каре се и.ф.из аи етат.из.аи до в.е.д.и.з, каре п.р.и.н. кз.а.к.а.р.е.а в.а.н.е.л к.з.и.и.н.г.о даѣ с.к.а.н.д.а.лз кз.а.з.т.о.р.и.лорѣ, каре нз се с.х.п.а.н.ѣ д.и.с.н.з.с.с.ч.из.а.н.е.а п.и.лорѣ ф.кз.т.о д.е.к.т.р.з персонал.из.аи де ин.с.у.с.ч.из.а.н.е ш.и до ко.м.и.т.и.з д.и.н. м.о.т.и.в.о до с.е.к.р.и.т.а.т.е, о.р.и ла каре се ве.дѣ с.е.м.п.о в.з.т.л.о.р.е ла о.к.и до т.р.и.н.ѣ т.о.р.ѣ п.е.р.и.к.л.о.сѣ, о.р.и а к.т.р.о.рѣ с.т.а.р.о нз о до с.х.ф.е.р.и.т.ѣ п.е.н.т.р.з кз.а.з.т.о.р.и, се ворѣ н.о.т.е.а е.с.к.и.д.е до ла с.х.с.ч.е.ч.из.а.н.е ш.и п.е.с.н.е.н.т.и.в.е д.е.а м.е.р.ч.е.р.е.а м.а.и до п.а.р.т.е.

Кз то.то а.в.е.с.т.о а.н.т.р.е.н.п.и.н.з.е.т.о.п.и.л в.о.ѣ н.о.т.е.а т.р.а.н.с.п.о.р.т.а ми по пер.с.о.н.е.ло до ч.е.л.о 2 к.а.т.е.р.о.р.и.о м.е.м.о.р.а.т.е не х.р.т.з, да.кз т.р.а.н.с.п.о.р.т.а.из.аи се на ф.а.ч.о аи а.н.к.з.н.е.р.и.л с.е.а.р.а.т.е ш.и ф.и.н.дѣ до л.и.н.с.з с.в.а.и п.р.и.в.е.р.т.а.р.е.

## §. 10.

С.в.з че мо.д.а.л.и.т.и.з.и.л ворѣ ф.и а се т.р.а.н.с.п.о.р.т.а по кз.ило ферекате ко.н.д.е.м.н.а.г.и.л, а.р.е.с.т.а.н.г.и.л о.р.и ч.е.л п.ш.и.л с.в.з п.р.и.в.е.р.т.а.р.е по.л.и.ц.и.а.н.з, а.н.п.р.е.в.н.з кз пер.с.о.н.а.л.из.аи до е.с.к.о.р.т.з, се ва д.е.т.е.р.м.и.н.а п.р.и.н. п.р.е.с.к.р.и.н.т.е л.е.г.а.л. с.в.е.ч.и.а.л.

## §. 11.

Minden pályaudvarban és minden fölvételi állomásokon a fölvételi helyiségekben az utazók számára kellően lapozott, az üzleti igazgatóságnak az egyes lapokon áthúzott zsinigre nyomott pecsétjével ellátott panaszkönyvek kitéendőek, a melyekbe az utazók által nevelni panaszuk, a panaszló nevének, állásának és lakhelyének előadása mellett beiktathatók.

## §. 12.

A vaspályavállalatoknak gondoskodniok kell a felől, hogy a szállítás végett átvett jóságok szállítás közben minden káros befolyásoktól megóvassanak.

Tűzművészeti testek, durranókészítmények, lőpor és szét pattanó anyagok a személyvonatokkal szállítás alul kirekesztvők.

Hasonlóan lökupakok, dörzs- és gyufák és egyéb, dörzsolás által könnyen gyuladó anyagok, továbbá olly folyadékok, melyek kifolyás által, és általában olly tárgyak, melyek minőségöknél fogva más tárgyakra nézve ártalmasok lehetnének, csupán az ezek iránt kiszabott különös elővigyázatok megtartása mellett és csak kivételképen szállíthatnak a személyvonatokkal. Ezenkívül az illy tárgyak szállítása csupán a terehvonatokkal engedtetik meg; ezen tárgyak pontos bevallás mellett, más tárgyaktól elkülönítve és saját fuvarlevelekkel adandók fel, és szállításuknál általában minden szükséges elővigyázatok szem előtt tartandók.

## §. 13.

Töltött fegyvereket rendszerint senkinek sem szabad semmiféle ürügy alatt magával venni vagy különben a pályán szállítani. A kalauzok a valaki által föl adott vagy magával vitt fegyverek megvizsgálására föl jogosítvák.

Katonaszemélyek, csendőrök vagy egyéb biztonszági személyek szállításánál, a melynél a legénység más utazókkal együtt ugyanazon egy kocsiiban szállítandó, a legénység parancsnoka által közvetlenül a beszállás előtt, egy üzleti hivatalnok jelenlétében, a puskavesszőnek a puskacsőbe való cserztése által azon meggyőződés nyujtandó, hogy a fegyverek nincsenek megtöltve.

Nagyobb katonai szállításoknál pedig, a melyekre nézve saját vonatok vagy legalább egészen elkülönített kocsik rendeltetnek, az üzleti személyek részéről a fegyverek töltött vagy töltetlen állapotának megvizsgálása nem sürgetendő, és egészen az illető katonai hatóság rendelkezésére bízandó, hogy az illy szállítmányok fegyverei a vasutoni menet közben milly állapotban legyenek.

## §. 14.

e) A hivatalnokok és szolgák utasítása. Ezen utasításoknak, mellyekkel a pályaudvar

## §. 11.

In jedem Bahnhofe und auf jeder Aufnahme-Station sind in den Aufnahme-localitäten für Passagiere gehörig paginirte, mit dem Siegel der Betriebsdirection auf dem, durch die einzelnen Blätter durchzogenen Bindfaden verschene Beschwerdebücher aufzulegen, in welchen von den Reisenden allfällige Beschwerden, unter Angabe des Namens, Standes und Wohnortes des Beschwerdeführers eingetragen werden können.

## §. 12.

Die Eisenbahnunternehmungen haben Sorge zu treffen, daß zur Beförderung übernommene Güter während des Transportes vor schädlichen Einflüssen gehörig verwahrt werden.

Feuerwerkskörper, Knallpräparate, Schießpulver und explosirende Stoffe sind von der Beförderung mit Personenzügen ausgeschlossen.

Auch Zündhütchen, Reib- und Zündhölzchen und andere durch Reibung leicht entzündliche Stoffe, dann Flüssigkeiten, die durch Ausrinnen, oder überhaupt Sachen, die durch ihre Beschaffenheit anderen Gegenständen verderblich werden könnten, dürfen bloß mit Beobachtung der diesfalls vorgezeichneten besonderen Vorschriften und bloß ausnahmsweise mit Personenzügen befördert werden. Außerdem ist die Beförderung solcher Gegenstände nur bloß mit den Lastzügen gestattet; sie sind unter einer genauen Erklärung abgefondert von anderen Sachen und mit eigenen Frachtbriefen auszugeben, und es müssen bei deren Beförderung überhaupt alle nöthigen Vorschriften angewendet werden.

## §. 13.

Geladene Gewehre dürfen in der Regel unter keinerlei Vorwande mitgenommen oder sonst auf der Bahn befördert werden. Die Conducteure sind befugt, die aufgegebenen oder mitgenommenen Gewehre zu untersuchen.

Bei Beförderung von Militärpersonen, Gendarmen oder sonstigen Sicherheitsorganen, bei welcher die Mannschaft mit anderen Reisenden einen und denselben Wagen einnehmen muß, hat der Commandant derselben unmittelbar vor dem Einsteigen in Gegenwart eines Betriebsbeamten durch Einstoßen des Ladstockes in den Lauf die Ueberzeugung zu geben, daß die Gewehre ungeladen sind.

Bei größeren Militärtransporten aber, für welche eigene Trains, oder doch ganz abgefonderte Waggonz bestell werden, ist auf eine Untersuchung, ob die Gewehre sich in geladenem oder ungeladenem Zustande befinden, von Seite der Betriebsorgane nicht zu bringen, und es muß lediglich der Anordnung der betreffenden Militärbehörde anheimgestellt bleiben, in welchem Zustande sich die Gewehre solcher Transporte während der Fahrt auf der Eisenbahn befinden sollen.

## §. 14.

e) Instruction der Beamten und Diener. Diese Instructionen, mit denen die zur Be-

## §. 11.

Ан фижкаре кърте де кале ферекаць ши дн фижкаре стъчине знде се съсченъ кълторі, се воръ ашеза нентр кълторі кърці де пжнсорі, пажіпале ши пърпнсе прін тоће фоле кз фірѣ, каре ва фі сііілатъ кз сіііілатъ дїрентораткзі дїрентрїсеї, дн каре кълторі воръ днскріе пжнсорїе че аръ аве, днсемпндшї нпмело, статъл ши локїнда.

## §. 12.

Антрентрїнеторїї де къл ферекаће воръ днгрїпї нентр чеде де лїпсз спре а ферї лскрзрїле лкате спре а ле транспорта де днфлїнде стрїкчїосе сзв тїпкъл транспорткълї.

Фокзрїле артїфіціалї, препарато покнїторе, пжлере де пжкъ ши матерїе апрїнциалї нз се воръ транспорта кз тръсзреле де персоне.

Ши кансе, кърънїге сзв лемнїторе де апрїнсѣ ши алте матерїе каре се апрїндѣ зшторз прїн фре-къръ, апол флїделе каре прїн скзрзкър ши песте тоћ лскрзрїле каре прїн кжалїтеа лорѣ потъ девенї стрїкчїосе нентр алте обїенте, се потъ транспорта кз тръсзреле де персоне нпмал прїн есеченїне ши овсервандѣ прескрїпїтеле спеціалї нентр ачеаста. Деалтїмїте транспортареа атъпорѣ обїенте е адмїсъ нпмал кз тръсзреле де днкр-къръ; еле се воръ да сепаратѣ де алте лскрзрї ши кз пропрїа лорѣ карте де днкркатъ сзвї о де-къръ чїне акзратъ, ши днтрз еспедїроа лорѣ се воръ овсерва тоће прекзвчїнїле печесарїе.

## §. 13.

Арме днкркато (алїне) нз поте лза кз сїне де пергъл нїмене сзв нїче знѣ пресекѣ, нїче се потъ еспедї не калеа ферекаць. Кондкълторїї аѣ дрентъл де а вїсїта армеле date орї лкате де кълторї кз сїне.

Кандѣ се транспортъ мїлітарї, дїндармї орї алте органе де секърітате, ши ачестїї аѣ се меадъ тоћ днтрънѣ карѣ кз алїї кълторї, комънданїтеле лорѣ днпїнте де асе сзї еї дн тръсзръ ши фанъ фїїндѣ ши знѣ офїціалъ дела калеа ферекаць ва конвїпне прїн вггареа верцелїї дн деавъ кзткъ армеле нз днкркато.

Ла транспорте мал мапл де мїлітарї, нентр каре с'аѣ локатъ тръсзръ анме саз челъ пжїндѣ къране кз тоћлъ сепарате, офїціалїї дела калеа ферекаць нз воръ стързі а се червела dec' днкркато армеле саз ва, ши атърпъ крпатъ дела ордїнъчїнеа ресептївеле лорѣ асторїтъїї мїлітарї, дн че старе сз се афле армеле атъпорѣ транспорте сзв тїпкъл мерцереї не калеа ферекаць.

## §. 14.

e) Інспрнчїсно нентр офїціалї ши сепїторї. Інспрнчїснїте че девзо а со да тзспорѣ офї-

kezelésére alkalmazandó hivatalnokok és szolgák (3. §.) ellátandók, minden pályaudvarban, és minden főlvételi állomáson mindeki általi megtekintethetés végett készen kell lenniök.

## 15. §.

A pálya vállalat alkalmazottjainak, kik a közönséggel érintkeznek, ez iránt mindég illedelemmel és szerénységgel kell viseltetniök.

Mind azok, kik a pálya fölötti örködésre hivatták, mind pedig azok is, kik a közönséggel érintkezésre rendelvek, a szolgálatot mindég szolgálati ruházatban vagy valamely megkülönböztető jellel ellátva kötelesek tenni.

## 16. §.

## f) Üzletháborítások és balesetek.

Ha természeti vagy más rendkívüli események által a közlekedés szabályszerű volta háboríttatnék, vagy a forgalom egészen félbeszakíttatnék, az üzletigazgatóságok kötelesek gondoskodni arról, miszerint a lehető legnagyobb gyorsasággal a kellő eszközök használtassanak s a háborítás vagy félbeszakadás okának elhárítására alkalmas intézkedések megtéssenek, és a háborítás vagy fönakadás lehetőleg megrövidíttessék.

Ha az illy eseményeknél a körülmények olyanok, hogy a posta vagy utazók szállítása a pályán darabonként nem eszközölthetik, úgy az üzleti igazgatóságok a mennyire lehet a posta és utazók más módoni elszállításáról kötelesek gondoskodni.

Mennyiben légyen helye illy esetben a lefizett vitelbér visszafizetésének, és ki által viseltessenek a tovaszállítással járó költségek, a főlvételi határozatok és ezen törvénynek az üzleti vállalatok kezességét tárgyazó szabálya szerint itélendő meg.

## 17. §.

Az üzleti vállalatok és igazgatóságok kötelesek, a balesemények eltávoztatása és megelőzése végett, az üzletnél a tapasztalás és tudomány által nyújtott minden eszközöket fölhasználni.

## 18. §.

Ha mind e mellett is valamely szerencsétlenség történik, a pályaszolgálatjainak szigorú felelősség terhe alatt kötelezvék, a szerencsétlenül jártaknak lehetőkép a szükséges segélyt nyújtani, és minden eszközöket fölhasználni arra, hogy a történt baj és ennek további elterjedése lehetőleg megakadályoztassék.

## 19. §.

## g) Kezesség.

Az üzleti vállalatok a saját, vagy hivatalnokaik

förforgung des Bahnbetriebes anzustellenden Beamten und Diener (§. 3) versehen sein müssen, haben in jedem Bahnhofe und auf jeder Aufnahmestation zu Jedermanns Einsicht bereit zu liegen.

## §. 15.

Die Angestellten einer Bahnunternehmung, welche mit dem Publicum verkehren, haben demselben stets mit Anstand und Bescheidenheit zu begegnen.

Sowohl jene, welche zur Bewachung der Bahn berufen sind, als auch die zum Verkehre mit dem Publicum Bestimmten, haben den Dienst jederzeit in der Diensteskleidung, oder mit einem besonderen Abzeichen versehen, zu verrichten.

## §. 16.

## f) Betriebsstörungen und Unglücksfälle.

Wenn durch Elementar-Ereignisse oder sonstige außerordentliche Vorkommnisse die Regelmäßigkeit des Verkehrs gestört, oder der Verkehr gänzlich unterbrochen wird, haben die Betriebsdirectionen dafür zu sorgen, daß mit der zulässigsten Beschleunigung die gehörigen Mittel ergriffen, und die entsprechenden Anstalten getroffen werden, welche geeignet sind, die Ursache der Störung oder Unterbrechung zu beseitigen, und die möglichste Abfürzung der Störung oder Unterbrechung zu erzielen.

Sind bei derlei Vorkommnissen die Umstände von der Art, daß die Beförderung der Post und der Reisenden streckenweise auf der Bahn nicht ausführbar ist, so haben die Betriebsdirectionen nach Thunlichkeit für die anderweitige Beförderung der Post und der Reisenden Sorge zu tragen.

In wie fern in einem solchen Falle eine Zuzahlung des erlegten Fahrpreises Statt zu finden, und wer die Kosten der Weiterbeförderung zu tragen habe, ist nach den Aufnahmebestimmungen und nach den Vorschriften dieses Gesetzes über die Haftung der Betriebsunternehmungen zu beurtheilen.

## §. 17.

Die Betriebsunternehmungen und Directionen sind verpflichtet, alle Mittel, welche Erfahrung und Wissenschaft an die Hand geben, bei dem Betriebe anzuwenden, um Unglücksfälle zu verhüten, und denselben vorzubeugen.

## §. 18.

Sollte sich dessen ungeachtet ein Unglücksfall ereignen, so sind alle Angestellten der Bahn unter strenger Verantwortung verpflichtet, den Verunglückten nach Möglichkeit die nöthige Hilfe angedeihen zu lassen und alle Mittel anzuwenden, um dem erfolgten Uebel und dessen weiterer Verbreitung möglichst Einhalt zu thun.

## §. 19.

## g) Haftung.

Die Betriebsunternehmungen haften für die

члациоръ ми севиториоръ (§. 3.) днсърчинаци къ лъкрароа по калеа ферекаць, воръ ця спре ведо- роа тизропъ дн фъкаре кърло до калеа ферекаць ми дн фъкаре стъчине анде се сзсченъ кълтори:

## §. 15.

Официалит днтрепинцеторъ ачестора, карит аз а фаче къ пввликълъ, се воръ пррта кълръ днпскалъ тотдесна къ къвинцъ ми модеклиъ.

Алтъл чей че аз а приверия песте кале кълъ ми чей че аз а фаче къ пввликълъ, воръ плани фдн- чънило лоръ тотдесна дн зпиформа севитълс, орт воръ аве вр'анъ семнъ спечяло.

## §. 16.

Търъсърти саз смитирт дн дтвлетъ ми касри инфортснате.

Кандъ прин днтжмилъри елемантарти орт прин алто свинимите стърординарти се ва търъсра перъларитатеа дн комвлетъ орт комвлетълъ се ва днтрепне къ толъл, днтрепнате.е днтрепнцел воръ днтриуи а аука меэлочеле ми а фаче днцъс- севънило печесарло спре а днлтъсра калса търъс- рърел орт днтрепнперел ми спре а ло прескърта прекълъ ва фт прин пстнцъ.

Дакъ ла атарти днтжмилъри днтрепнцеторъ снтъ до ашса, днткълъ съ нс се полъ транспортъ поста ми кълторит по ача кало ниче дексм, атнчл днтрепнате.е днтрепнцел воръ днтриуи днз п- стнцъ до а транспортъ поста ми кълторит днт'алтъ модъ.

Плнъ днткълъ ва аве лоръ дн атарти касри прелтъсироа ванлоръ речсннми пентръ транспортъ ми чино съ порто спесело пентръ алтъ транспортъ маъ до парто, се на днждока днз днцъсчълнано до сзсчечнсноа кълторилоръ ми лъкрърилоръ ми днз прескпнтате.е ачестел левт днспре гаранџа дн пар- теа днтрепнцеторилоръ.

## §. 17.

Днтрепнцеторит ми днтрепнате.е снтъ озли- рагит а аплика лото меэлочеле че ло сзвминитъръ есперннга спре а фери до перикъло ми спре а ло прел'имина.

## §. 18.

Дакъ къ лото ачесте с'аръ днтжмилъра вр'анъ инфортснлъ, лотъ апликацил кълел ферекато снтъ дел- торит сзвт рпоа речснндеро а да перикълагилоръ толъ ажторилъл че ле стъ прин полнцъ ми а аука лото меэлочеле спре а кърта релъ днтжмилълс ми а нъ лъса съ се маъ днтнцъ.

## §. 19.

## g) Казвичнеа саз гаранџа.

Днтрепнцеторит снтъ речснцеторит пентръ



és szolgálók hibája által a személyeken és tárgyakon történt sérülésekért kezeskednek:

1. az elvállalt kötelezettség értelmében, és az ezen kezeség iránt fönálló különös törvényes rendeletek szerint;
2. ezeknek hiányában az általános polg. törvénykönyvnek a kárpótlást tárgyazó határozatai szerint.

20. §.

Az üzleti vállalatok mindazon építkezések fön-tartása és helyreállításáért kezeskednek, mellyek az illető közigazgatási hatóság ítélete szerint utakon, hidakon, átjárásokon, átkeléseken, bekerítéseken sat. vagy más építményeken a pálya alkata és üzlete által szükségessé váltak.

21. §.

h) A mozdonyok mindősége.

A vasutakon használandó mozdonyokat csak akkor szabad az üzletre alkalmazni, miután ezek a főfelügyelőség (75. §.) és a biztonsági hatóság hivatalnokaiból s az utóbbi által meghívandó műavatótól álló bizottmány által műtani rendőri vizsgálat alá vétettek, es ezen vizsgálat következtében alkalmasnak találtattak. Általában a mindenkori általános biztonsági határozatok tartandók szem előtt.

22. §.

i) Személy- és málhakocsik.

Minden személykocsinak megfelelő rugókkal és rugonyos taszító labdákkal, a legcsekélyebb osztályban is ablakokkal ellátva, belülről nagy nehézség nélkül kinyithatóknak, olly kocsiknál azonban, mellyeknek hosszában vannak ajtók alkalmazva, kétfős zárral kell elzárva lenniök.

Éjjeli- vagy más sötétségben történő meneteknél, minden személykocsik belsője kellően kivilágítandó.

23. §.

Minden málhakocsin, ennek saját sulya, valamint azon suly, a mellyel ezt megterhelni szabad, láthatóan és tartósan megjelelendő.

24. §.

A szállító-kocsiknak minden menet után történendő szabályszerű megvizsgálásán kívül, az üzleti-gazgatóságok a szállító-kocsik időszakonkénti megvizsgálására — mellynél a kerékek és alapok is leveendőek, — és e felől olly lajstromok vezetésére kötelezvék, a mellyből a történt vizsgálat ideje, a kocsik mindenkori állapota és a tett javítások világosan láthatók legyenek.

durch eigenes, oder durch Verschulden ihrer Beamten und Diener an Personen und Sachen zugefügten Beschädigungen:

1. im Sinne der eingegangenen Verbindlichkeit und nach den über diese Haftung bestehenden besonderen gesetzlichen Anordnungen;
2. in Ermanglung solcher nach den Bestimmungen des allgem. bürgerl. Gesetzbuches über Schadenersatz.

§. 20.

Die Betriebsunternehmungen haften für die Herstellung und Erhaltung aller Anlagen, welche nach dem Erkenntnisse der competenten politischen Behörde an Wagen, Brücken, Durchlässen, Ueberfahrten, Einfriedungen u. s. w. oder sonstigen Bauten durch die Anlage und den Betrieb der Bahn nothwendig geworden sind.

§. 21.

h) Beschaffenheit der Locomotive.

Die auf Eisenbahnen zu verwendenden Locomotive dürfen erst dann in Betrieb gesetzt werden, nachdem sie der technisch-polizeilichen Prüfung von einer aus Beamten der General-Inspection (§. 75), der Sicherheitsbehörde und eines von der letzteren beizuziehenden Technikers bestehenden Commission unterworfen, und in Folge dieser Prüfung für zulässig befunden worden sind. Ueberhaupt ist sich an die allgemeinen jeweiligen Sicherheits-Bestimmungen zu halten.

§. 22.

i) Personen- und Güterwagen.

Alle Personenwagen sollen mit entsprechenden Federn und elastischen Buffern versehen sein; dieselben müssen selbst in der mindesten Classe mit Fenstern verwahrt, von Innen ohne große Beschwerde zu eröffnen, jedoch bei Wagen mit Thüren an der Längenseite mit einem doppelten Verschlusse verwahrt sein.

Bei Nacht- oder anderen Fahrten in der Dunkelheit ist das Innere sämmtlicher Personenzugwagons angemessen zu beleuchten.

§. 23.

An jedem Güterwagen ist das eigene Gewicht desselben, so wie das Gewicht, mit welchem derselbe beladen werden darf, sichtbar und dauerhaft zu bezeichnen.

§. 24.

Außer der nach jeder Fahrt Statt findenden regelmäßigen Untersuchung der Transportwagen sind die Betriebs-Directionen zur periodischen Revision der Transportwagen, wobei auch die Räder und Lager abgenommen werden müssen, verpflichtet und gehalten, hierüber Register zu führen, aus welchen die Zeit der Statt gefundenen Revision, der jedesmalige vorgefundene Zustand und die vorgenommenen Reparaturen deutlich ersicht werden können.

сѣривчѣніе фѣкте персоналорѣ шѣ лѣкспіалорѣ дѣн кѣла пропріе орѣ дѣн кѣла офіціалорѣ шѣ севіторіалорѣ лорѣ :

1. Аѣ аѣуелеслѣ дѣдеторіуелі чо аѣ лѣалѣ асвпрѣшѣ шѣ дѣлѣ спечіаліе діспесчѣніе лѣгалі чо кѣстѣ деспрѣ ачѣастѣ гарандіѣ.

2. Ев' ліпсіндѣ ачѣсте, дѣлѣ діспесчѣніе кодѣчелі чѣіе пѣперале деспрѣ рѣсітісірѣ дам-пѣлѣ.

§. 20.

Аѣтрепінзеторіі сѣнт рѣспнзеторіі пѣнтрѣ ефѣнтареа шѣ діперѣа аѣ сѣаре вѣлѣ а тѣспорѣ конспрѣіткѣлорѣ, кѣре дѣлѣ жѣдеката кометініцілорѣ аспорітѣлі політіе, пріп аѣфіпндареа кѣлѣ фѣре-кѣте шѣ пріп оперѣчѣніе по дѣнса, аѣ девенітѣ пѣчѣсаріе, прѣкѣт сѣнт: кѣлі, пѣнці сѣл подѣспі, локспі де а тѣче пѣсте кѣлеа фѣрекатѣ, тѣкѣторі сѣл пѣсаѣе, аѣгрѣдітѣре шѣ аѣтеле де ачѣсте.

§. 21.

h) Кѣалітѣеа локотівѣлорѣ.

Локотівѣле чо сѣнтѣ а се аѣліка по кѣліе фѣрекатѣ, пѣсе ворѣ потеа пѣне аѣ лѣкпарѣ де кѣлѣ дѣлѣ чо ворѣ фі есаміпате де о комісііне ком пѣсѣ дѣн офіціалі де аї іпспѣчѣніе пѣпералі (§. 75.), де аї аспорітѣлѣ де сѣкспітате шѣ де знѣ тек-нікѣ конкѣматѣ де ачѣаста дѣн зрѣлѣ, шѣ дѣлѣ чо аѣ зрѣа ачѣстѣ есаміпѣтѣ се ворѣ аѣла де вѣне. Пѣсте тотѣ се ворѣ овсѣрва аѣнтрѣ ачѣаста тотѣа-зна діспесчѣніе пѣпералі де сѣкспітате чо ворѣ фі кѣстѣндѣ.

§. 22.

i) Карѣле де пѣрѣбне шѣ де лѣкспі.

Тѣте карѣле де пѣрѣбне ворѣ фі пѣреvezстѣ кѣ пѣчѣсаріеа аркспі шѣ кѣ пѣрінзѣле елестіе аа капѣте. Елѣ ворѣ авѣ шѣ аа кѣлассѣле чѣле маї де жоѣѣ фѣреѣре, шѣ ворѣ фі фѣкѣте ка сѣ се потѣ деѣкідѣ пѣ дѣлѣзнтрѣ фѣрѣ грѣстате; аѣсѣ аа карѣле, чо аѣ зшѣле аѣ коѣте (аѣ лѣлспі), ворѣ фі аѣкѣспрѣле аѣ дѣ о іѣе.

Нонтѣа орѣ кѣндѣ се мерѣе аѣ аѣнтспѣрѣкѣ, тѣте карѣле де пѣрѣбне ворѣ фі ілѣспіпате пѣ дѣлѣзнтрѣ аѣнтрѣндѣ модѣ кѣвіпчѣсѣ.

§. 23.

Аа фѣкѣре карѣ де лѣкспі сѣл марѣѣ, се ва аѣсѣпна аѣ модѣ воzівіле шѣ пѣрѣспіторѣ аѣлѣ пропріа лѣ грѣстате кѣлѣ шѣ грѣстатеа кѣ карѣ се пѣте аѣкѣрка.

§. 24.

Аѣарѣ де вїсітѣеа карѣлорѣ де транспортѣ чо арѣ а се фѣче пѣрѣлѣтѣ дѣлѣ фѣкѣре мерѣспрѣ сѣл кѣлѣторіѣ, дірѣнторѣтеле аѣнтрепінсѣл сѣнтѣ детѣре а фѣче аа карѣле ачѣсте шѣ рѣвісііні пѣ-рїодіе, кѣндѣ аѣол се ворѣ лѣа жоѣѣ шѣ подѣспіло, шѣ а діпѣ рѣѣѣре деспрѣ ачѣаста, дѣн кѣре сѣ се потѣ vedѣ кѣндѣ с'а фѣкѣтѣ рѣвісіінеа, аѣ чо сѣаре с'аѣ аѣлѣтѣ шѣ чо рѣпаратѣре се аѣнтре-пінсѣрѣ.



málhavasvonalat csak 15 percz múlva, a személyvonat a személyvonatot csak 10 percz múlva, a málhavasvonalat a személyvonatot csak 5 percz múlva követheti, a megelődő vonat elindulása után.

Szintugy a vonatoknak menetközben 500 ölnél kisebb távolságra egymáshoz közelítése tilos.

A pályadrök különösen kötelesek, ezen köznök helyes megtartását eszközölni.

### 33. §.

Azon esetek, mellyekben valamely vonatnak általában megengedett menetsebessége özélszerűen mérséklendő, vagy valamely vonat egészen megállítandó, az utasításban határozatnak meg.

### 34. §.

Az elveszett időt a sebességnek netalán a 6. §. említett mértéken tuli szaporítása által helyrehozni tilos.

### 35. §.

Ha a pályának kettős járható vágánya van, ugy a vonatok által mindég a vonat irányában jobbra létező vágány használandó. Ezen rend szigoruan föntartandó. Kivételnek csak akkor van helye, ha a pályán lévő vonat által segélygép hivatik.

### 36. §.

Ha a pályának csak egy vágánya van, és csak a kitérés végett van kettős vágánydarabbal ellátva, ugy mindég azon vonat, mellytől a mellékvágány jobbra esik, köteles ezen menni, mig a másik vonat a fővágányon marad.

Ez alóli kivételek csupán az állomások kitérésén, a pályadröknek adandó különös szabályhoz képest engedhetők meg.

### 37. §.

A különvonatok akkép rendezendők el, hogy ezek által a szabályszerű személyvonatok menete ne zavartassék. Az illy különvonatok meneteléről ezek elindulása előtt minden pályadrök értesítendők.

### 38. §.

A pályán közlekedő egyes gépek, a megállított menetsebességre (6. §.) nézve is rendszerint mint különvonatok kezelendők.

Kivételeknek ez utóbbi tekintetben, csupán a gépek bizottmányi próbálásainál lehet helye.

### 39. §.

A vonat fölötti örködésre rendelt kísérő szo-

darf ein Personenzug einem Güterzuge erst 15 Minuten, ein Personenzug einem anderen Personenzuge erst 10 Minuten; ein Güterzug einem Personenzuge erst 5 Minuten nach der Abfahrt des vorangehenden Zuges folgen.

Auch dürfen sich die Züge während der Fahrt einander nicht auf geringere Entfernung als 500 Klafter nähern.

Die Bahnwächter sind insbesondere verpflichtet, auf das richtige Zuhalten dieses Zwischenraumes einzuwirken.

### §. 33.

Die Fälle, in welchen die im Allgemeinen erlaubte Fahrgeschwindigkeit eines Zuges angemessen zu verringern, oder ein Zug gänzlich anzuhalten ist, werden in der Instruction festgesetzt.

### §. 34.

Verlorene Zeit darf nicht etwa durch Vermehrung der Geschwindigkeit über das im §. 6 erwähnte Maß hereingebracht werden.

### §. 35.

Wenn die Bahn ein doppeltes fahrbares Geleise hat, so sollen die Züge immer das in der Richtung des Zuges rechts liegende Geleise befahren. Diese Ordnung muß strenge aufrecht erhalten werden. Eine Ausnahme ist blos dann gestattet, wenn eine Hilfsmaschine von einem auf der Bahn befindlichen Zuge gerufen wird.

### §. 36.

Wenn die Bahn blos Ein Geleise hat, und blos mit Doppelstrecken zum Ausweichen versehen ist, muß immer derjenige Zug, welcher das Nebengeleise zur rechten Hand hat, letzteres Geleise befahren, während der andere Zug auf dem Hauptgeleise bleibt.

Ausnahme hievon sind blos auf den Ausweichen der Stationen nach Maßgabe der den Bahnwächtern zu ertheilenden besonderen Vorschriften zulässig.

### §. 37.

Extrazüge sind so einzurichten, daß durch dieselben der Gang der regelmäßigen Personenzüge nicht gestört wird. Vom Stattfinden solcher müssen vor deren Abgange alle Wächter der Bahn verständiget werden.

### §. 38.

Einzelne auf der Bahn verkehrende Maschinen sind der Regel nach als Extrazüge auch in Bezug auf die festgesetzte Fahrgeschwindigkeit (§. 6) zu behandeln.

Ausnahmen in letzterer Beziehung sind blos bei commissionellen Proben der Maschinen gestattet.

### §. 39.

Das zur Beaufsichtigung des Zuges bestimmte

персоне ва нотé плека дн зрма знеі трэсэре де лэкрэрі нзмаі дспъ 15 минуте, о трэсэръ де персоне дн зрма аатеі трэсэре де персоне нзмаі дспъ 10 минуте, іо трэсэръ де лэкрэрі не зрма знеі трэсэре де персоне нзмаі дспъ 5 минуте дела плекароа трэсэреі пвечедингі.

Асемenea дн мерпере трэсэреде нз се ворѣ нотé ауроніа зпа де алта де кълѣ дн dictanđъ де 500 стинпіні.

Веріторіі де кале сьнтѣ дндеторіігі а нзме а сьрзі, ка ачестѣ днтреспаđъ сь се овсерво кз акспатѣгъ.

### §. 33.

Дн інстрэуціоне се детермінъ касэріле, дн каре іздеала де мерѣ пермісъ дн генералъ пентрэ трэсэре сь се микшорезе амесэратѣ, орі дн каре трэсэра сь стее локэлі.

### §. 34.

Нз е іептатѣ а рекэутіра тімспріѣ пердстѣ мьпіндѣ іздеала песте месэра меморатъ дн §. 6.

### §. 35.

Къндѣ калеа ферекатъ ва авѣ дндойле зрме саѣ шине де кълѣторііѣ, трэсэреде ворѣ мерпе тотдеазпа не зртеле челе дін д р е а п т а дн ачаа дн ренчїзне. Ачаестъ пергълъ се ва овсерва кз стрїнсоре. Есчепчїзне се поте фаче нзмаі, къндѣ се чере вр'о макїнъ дн ажсторїкѣ знеі трэсэре че се афлъ не кале.

### §. 36.

Къндѣ калеа аре нзмаі о пьренїъ де зрме шї зрме дндойте аре нзмаі пентрэ аватере саѣ ферпїре, атзнчї ачаа трэсэръ кьреїа зртеле секзндарї саѣ де авьстѣ дн вїндѣ дн дреанта, ва мерпе тотдеазпа не ачесте зрме секзндарї, сар ччалалъ трэсэръ ретане не зртеле прїнчїпалї.

Есчепчїзне дела ачаестъ пергълъ се адміте нзмаі ла авватерїле дела сьчїзнї, дн конформїтате кз прескрїптеле спечїалї че се даѣ пентрэ ачааста верїторїорѣ де кале.

### §. 37.

Трэсэреде стрьордїнарї се ворѣ акомода, ка пькзтва прїн еле сь се смїнтеаскъ кьрсэлъ перглатѣ алъ трэсэреорѣ де персоне. Кз окасїнеа ачааста верїторїі де кале се ворѣ дншїїнга тотдеазпа де тїмпспріѣ дескре плекареа атьрорѣ трэсэре.

### §. 38.

Макїнеле че дмьлъ сїнгэре не кале, се ворѣ трапта де пергълъ ка трэсэре стрьордїнарї шї дн прївїнга ставїлїтеї іздеалї де мерѣ (§. 6)

Есчепчїзне дн ачаестъ прївїндѣ се адміте нзмаі къндѣ комїсїонїле факѣ провъ кз макїна.

### §. 39.

Персоналѣ де клїнатѣ а днсоці трэсэра пен-

mélyzetnek menet közben, a vonat fölötti hatályos örködés és a jelek megismerhetése végett, alkalmas hely adandó.

## 40. §.

Minden nagyobb állomáson egy könnyen látható sötétben kivilágítandó órának kell lennie. Mindon pályaudrház egy szabályóra szerint igazítandó órával ellátandó.

Minden szolgálatban lévő mozdonyvezető ek-kép szabályozott zsebórát köteles folytonosan magánál hordani.

## 41. §

m) A pálya fölötti örködés és jelek.

A pálya ott hól szerencsétlenségek meggátálása végett a hatóság által különösen kiszabatik, kel-lően bekerítendő.

Az átmenetek a legközelebb fekvő pályavágány közepétől legalább is 12 lábnyi távolságra erős sorompókkal ellátandók.

Legalább is 5 perczel a vonat megérkezése előtt, az útátmenetek sorompói bezárandók.

10 perczel a vonat várt megérkezése előtt nyá-jat a pályán többé keresztül hajtani nem szabad.

Mennyiben kell a pályaközi átmeneteket ki is világitani, a helyviszonyokhoz képest külön fog megállapítani.

## 42. §.

A pályának megvizsgálása és a vágányváltako-zások fölötti örködés, a pályőrök által, egy utasi-ás értelmében teljesítendő.

## 43. §.

Minden vonat, mellyet rövid idő múlva más vonat követend, az ezen körülményt kitüntető jel-lel látandó el.

## 44. §.

A pálya, a vonatról könnyen megismerhető osztályjelekkel látandó el. Épenugy az esések vál-takozási pontjain olly jelek állítandók föl, mellye-ken a magosságoknak a hosszúságokhoz aránya tisztán látható.

## 45. §.

Azon darabok, mellyeken a 6. §-ban megállá-pított legnagyobb sebességgel soha vagy csak időn-ként szabad járnai, mint ilyenek kétségtelen, a vo-natról könnyen megismerhető jelekkel megjelölendők.

## 46. §.

Minden sötétben járó vonatra kívülről lámpá-

Begleitungs-personale muß während der Fahrt einen zur wirksamen Beaufsichtigung des Zuges und zum Behufe der Erkennung der Signale angemessenen Platz erhalten.

## §. 40.

Auf jeder größeren Station soll eine leicht sichtliche in der Dunkelheit zu beleuchtende Uhr vorhanden sein. Jedes Bahnwächterhaus ist mit einer Uhr zu versehen, welche nach einer Normaluhr zu reguliren ist.

Jeder Locomotivführer muß im Dienste fortwährend eine auf solche Weise regulirte Taschenuhr bei sich tragen.

## §. 41.

m) Bewachung der Bahn und Signale.

Die Bahn muß dort, wo es zur Verhütung von Unglücksfällen von der Behörde insbesondere vorgeschrieben wird, gehörig eingefriedet werden.

Die Uebergänge sind mit starken Barrieren in einer Entfernung von mindestens 12 Fuß von der Mitte des nächst liegenden Bahngeländes zu versehen.

Mindestens 5 Minuten vor dem Eintreffen des Zuges werden die Barrieren der Wegeübergänge geschlossen.

10 Minuten vor dem erwarteten Eintreffen des Zuges dürfen Herden nicht mehr über die Bahn getrieben werden.

In wie fern die Uebergänge über die Bahn auch erleuchtet werden müssen, wird nach den Ortsverhältnissen besonders festgesetzt.

## §. 42.

Die Untersuchung der Bahn durch die Bahnwächter, und die Ueberwachung der Wechsel durch dieselben, hat im Sinne einer Instruction zu geschehen.

## §. 43.

Jeder Zug, welchem ein anderer in kurzer Zeit folgen soll, muß mit einem diesen Umstand anzeigenden Signale versehen sein.

## §. 44.

Die Bahn ist mit Abtheilungszeichen zu versehen, welche vom Zuge aus deutlich zu erkennen sind. Ebenso sind an den Wechsellpunkten der Gefälle Zeichen aufzustellen, an denen die Verhältnisse der Höhen zu den Längen deutlich zu erkennen sind.

## §. 45.

Diejenigen Strecken, welche gar nie oder bloß zeitweise mit der im §. 6 festgesetzten größten Geschwindigkeit befahren werden dürfen, sind als solche durch unzweifelhafte, vom Zuge aus leicht sichtbare Signale zu bezeichnen.

## §. 46.

An jedem sich im Dunkeln bewegenden Zuge

тър привертале, ва окъна съст мерцере знд локѣ, де знде съ нотъ приверта ми кношче зине сем-пале.

## §. 40.

Ла фѣркаре стъчине мал мере съ фѣз знд оролоуѣс, каре съ се нотъ ведѣ зшторѣ ми съ се нотъ илмина дн антзперекѣ. Фѣркаре късцъ а верѣторѣ де каре съ илѣ кѣе знд оролоуѣс, каре се ва перѣла дшъ знд оролоуѣс нормале.

Фѣркаре кондукторѣ де локомотивъ, афлан-дско дн сервиѣс, ва авѣ ла сине знд ориоуѣс ре-глатъ дн модъѣс ачеста.

## §. 41.

m) Приверталеа каре ми семпале.

Калеа съ фѣз зине днгрѣдѣ ла локѣрѣе, знде асторѣталеа ва кношче къ е де лѣнѣ сѣре а фѣрѣ де перѣкѣе.

Локѣрѣе де трѣкѣс несте калеа фѣрекаръ съ илѣ варѣре тарѣ дн де зртаре чѣсѣ нѣгѣнѣ де 12 пале де ла меулокѣс чѣлорѣ мал де адрѣе зрме де трѣзѣре де кареа фѣрекаръ.

Чѣсѣ нѣгѣнѣ ка 5 минѣте днainte де cocpѣа трѣзѣрѣ се ворѣ днкѣде порѣѣе орѣ варѣрѣе ачесторѣ трѣкѣторѣ.

Кѣ 10 минѣте днainte де тимѣсѣс дн каре со аутѣнтъ cocpѣа знеѣ трѣзѣре, нс се норѣ мал потеа мѣна зрмеѣе несто калеа фѣрекаръ.

Реферѣнѣе локѣл ворѣ дннѣеа дакъ ва фѣ де лѣнѣ а илмина ачесте локѣрѣ де трѣкѣс не-сто калеа фѣрекаръ.

## §. 42.

Вѣитарѣа кареѣ прѣн неѣторѣ еѣ ми сѣперѣ-рѣареа скѣмѣторѣорѣ дн пѣрѣе се ва фѣче дн конформѣтате къ о инѣрѣнѣсѣо рѣсѣнтѣс.

## §. 43.

Фѣркаре трѣзѣрѣ, кърѣа вѣе сѣѣ зрмезо ала несте нѣгѣнѣ, ва авѣ знд семпалъ арѣѣторѣ де днпрѣѣрѣареа ачеста.

## §. 44.

Калеа ва авѣ ми семпѣ де десѣрѣѣѣре, каре съ се нотъ ведѣ лѣминатѣ де ла трѣзѣрѣ. Асѣмѣеа се ворѣ амеа ла нѣнтѣрѣе знде се скѣмѣ дн-кѣнѣѣнѣе, семпѣ, дн каре съ се кѣносѣ лѣ-минатѣ прѣнѣрѣѣеа днѣлѣмѣорѣ кѣтрѣ лѣнѣмѣ.

## §. 45.

Ачѣе пѣрѣѣ де кале, не каре къ о ѣрѣтѣѣ а мерѣе къ масѣмѣс ѣзѣлеѣ дефѣнтѣс дн §. 6. нѣсѣ одаѣ орѣ нѣмал дн орекарѣ тимѣрѣ, се ворѣ дн-семпѣ ка атарѣ прѣн семпале каре съ се нотъ ведѣ зшторѣ де ла трѣзѣрѣ.

## §. 46.

Фѣркаре трѣзѣрѣ че мерѣе дн антзперекѣ сѣ

sok alkalmazandók, a melyek mind a vonat irányának megismerhetését, mind pedig a vonat valamely része elválásának, a vonatszemélyzet általi könnyű észrevételét lehetővé teszik.

## 47. §.

A mozdonyok minden mozgásairól a pályán kellő jel adandó.

A munkavonatok kötelesek legalább is ¼ órával valamely más vonat várt legkorábbi megérkezése előtt az ez által használt vágányt odahagyni.

## 48. §.

Az átmenő vonatok számára olly váltakozások, melyek mellett, ha nem helyesen alkalmazvák, a vonatok a vágányból könnyen kijöhetnek, meg nem engedhetők.

Az átmenő vonatok váltakozásaira olly jelek alkalmazandók, melyek által mind nappal, mint sötétben meglehessen ismerni, hogy mellyik vágány van megnyitva a jövő vonat számára.

## 49. §.

Olly intézkedések teendők, miszerint a vonatot kísérő személyzet és gépvezető között minden időben biztos közlekedés és az 50- egész bezárólag 54. §§-ban elisorolt jeladás megtörténhessék.

## 50. §.

A pályőröknek a közelítő vonat számára kétségtelen módon jelt kell adhatniok az iránt:

- hogy a pályáni biztos menetet semmi akadály nem gátolja;
- hogy lassan kellessék menni, vagy
- egészen megállapodni.

## 51. §.

A vonatot kísérő személyzetnek a megállapodásra vagy lassu menetre jelt kell adhatnia.

## 52. §.

A mozdonyvezetőknek a figyelésre, az ajazóvas meghúzására és megeresztésére jelt kell adhatniok.

## 53. §.

A pálya hosszában mind a két irányban jelt kell adhatni legalább is az iránt, hogy a vonat el ne induljon, hogy a vonat a legközelebbi állomásról elindult, és hogy segélygép jöjjön.

## 54. §.

A fennebbi §§-ban érintett minden jeleket, még ha táviró nem léteznék, vagy ez háborítva lenne, kell hogy adni lehessen.

müssen von Außen Laternen angebracht sein, die es möglich machen, damit sowohl die Richtung des Zuges zu erkennen, als auch eine allenfällige Abtrennung eines Theiles des Zuges von dem Zugspersonale leicht zu bemerken ist.

## §. 47.

Alle Bewegungen der Locomotive auf der Bahn müssen gehörig signalisirt werden.

Arbeitszüge müssen wenigstens ¼ Stunde vor der erwarteten frühesten Ankunft eines anderen Zuges das von diesem befahrene Geleise verlassen.

## §. 48.

Wechsel für durchgehende Züge, bei welchen, wenn sie nicht richtig gestellt sind, die Züge aus dem Geleise kommen können, sind nicht zulässig.

An den Wechsellern der durchgehenden Züge müssen solche Zeichen angebracht werden, daß sowohl beim Tage, als im Dunkeln zu erkennen ist, welches Geleise dem kommenden Zuge geöffnet ist.

## §. 49.

Es müssen solche Einrichtungen getroffen werden, daß eine allezeit sichere Communication zwischen dem Zugbegleitungs-personale mit dem Maschinenisten und die in den §§. 50 bis inclusive 54 angegebene Signalisirung Statt finden kann.

## §. 50.

Die Bahnwächter müssen dem herannahenden Zuge auf unzweideutige Art signalisiren können:

- daß der sicheren Befahrung der Bahn kein Hinderniß entgegenstehe;
- daß langsam gefahren, oder
- daß ganz still gehalten werden solle.

## §. 51.

Das Zugbegleitungs-personale muß das Signal zum Halten oder Langsamfahren geben können.

## §. 52.

Die Locomotivführer müssen das Zeichen zum Aufgeben, Bremsenanziehen und Bremsenloslassen geben können.

## §. 53.

Der Bahn entlang müssen nach beiden Richtungen wenigstens die Signale gegeben werden können, daß der Zug nicht abgehe, daß der Zug von der nächsten Station abgegangen sei, und daß eine Hilfsmaschine kommen solle.

## §. 54.

Alle in den vorstehenden Paragraphen bezeichneten Signale müssen selbst dann, wenn kein Telegraph vorhanden, oder derselbe gestört ist, gegeben werden können.

аивъ не дин афаръ фелинаре, спре а се нотé кз-помче дйрепчэноа трэсэреі ші спре а се нотоа недео дакъ с'аръ днтэмпла а се десфаче о парте дин трэсэръ ші а ретэноа дпанолі.

## §. 47.

Tóte mímkríle lokomotíveí ne kále ce vorþ semnalíza kým ce kado.

Тресэреде де лэкрэ, челэ пэцінэ кэ ¼ де орэ днаинте де аментата цосиро а ателі трэсэре, порþ емі дин зрмеде не каре мерде ачеаста.

## §. 48.

Nsc' íeptate pentrþ трэсэреде че трекэ скім-вэторі, ла каре, де нэ ворþ фі віне ашезате, трэсэреде нотэ емі дин зрме.

Ла скімвэторіде трэсэреде че трекэ сз се ашезо семнало дин каре ші зіоа ші не днтэперекэ сз се нотэ кзпоче каре зрме дескоче pentrþ трэсэра че віне.

## §. 49.

Ce vorþ фаче тóте дичэсемінтеле, спре а потеа сзцінеа о комэнікчэіне секэръ днтре персона-лэлэ че днкодешче трэсэра кэ макінсчэлэ ші днтре семналізареа арэталэ дн §§. 50. пэпэ ла 54.

## §. 50.

Вегіторіі калелі сз нотэ семналіза трэсэреі че се апропіэ:

- кэткэ нэ се олэне неміка спре а нэ потеа мерде секэръ не кале,
- кэткэ сз віпэ днчетэ, орі
- кэткэ се стее де тотэ локэвлэ.

## §. 51.

Персоналэлэ де комітівэ сз нотэ семналіза де статэ локэвлэ орі де мэнатэ днчетэ.

## §. 52.

Кондэвэторіі локомотівеі сз нотэ да семнэлэ де лэаре амінте, де трасэ ші де лэсатэ недечеле.

## §. 53.

Де амбе пэрдіде деалэпгэлэ кэлелі сз се нотэ да челэ пэцінэ семналеде, кэткэ трэсэра нэ плоакэ, кэткэ трэсэра а п л е к а т э́ деа счэчэнеа чео маі деапрóне, ші кэ сз віпэ о макінэ де ажэторіэ.

## §. 54.

Tóte semnaléle memorato дн §§. пречедінгі сз се нотэ да ші атэпчі кэндэ нэ е ніче знэ телеграфэ, орі е стрікатэ.



kimutatni és teljesíteni, milly körülmények között legyen szabad e végre egyletnek általában és részvényegyletnek különösen alakulnia; a vaspálya engedélytörvényben, továbbá az egyletekről általában és a részvényegyletekről különösen szolló törvényekben van közelebbről elbáda.

## §. 59.

## b) Igazgatóság föllállítása.

A vaspályaüzletre kellően feljogosított minden magánegylet köteleztetik ezen üzlet vezetése végett egy saját igazgatóságot föllállítani, s az ezen igazgatóságot képező személyeket, valamint azokat, kik az egylet nevébeni czimaláírásra fölhatalmazvák, a cs. k. kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministeriumnak, valamint azon helytartónak mellynek körületében a vaspálya, vagy vaspályadarab létezik, tudtára adni. Erre az egylet minden ebbeli változásnál is köteleztetik.

## §. 60.

Az igazgatóság, az álladalmi hatóság és közönség irányában úgy jelenik meg, mint az egylet fölhatalmazottja, melly ezen igazgatóság minden cselekvényeiért és mulasztásaiért polgárjogilag felelős.

Ezenfölül ezen igazgatóság tagjai a vaspályaüzletre vonatkozó minden cselekvényekért és mulasztásokért még személyesen is felelősök.

## §. 61.

## c) A hivatalnokok és szolgák nyilvánágbantartása.

Minden vaspályavállalat és illetőleg ennek igazgatósága köteles, a vaspályánál alkalmazott minden hivatalnokok és szolgák pontos névjegyzékét, — mellyre nézve a mintázat az államigazgatóság által ki fog adatni, — minden rovatok pontos és biztos betöltése mellett, a cs. k. kereskedelmi ipar- és középítészeti ministeriumnak és azon koronaország helytartójának, mellyben a vaspályadarab létezik, előterjeszteni, és hasonlóké az ezen hivatalnokok és szolgák személyzeti létszámában előforduló minden változást, a kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministerium által megállapítandó határidőkben, ezen ministerium és a helytartó tudomására juttatni.

## §. 62.

## d) Ezen hivatalnokok és szolgák utasításai és köteleltségei.

Az üzleti személyzet különböző osztályai szolgálati szabályokkal és utasításokkal ellátandók, mellyekben az őket illető köteleltségek, és a rend megtartását, az üzlet szabályszerű és biztos voltát tárgyazo sinormértékül kiadott szabályok, pontosan és körülményesen kijelölendők.

Beziehung zu erfüllen und auszuweisen sei, unter welchen Umständen zu diesem Behufe ein Verein überhaupt, und ein Actienverein insbesondere gebildet werden dürfe, ist in dem Eisenbahnconcessionsgesetze, ferner in den Gesetzen über Vereine überhaupt und über Actienvereine insbesondere näher auseinandergesetzt.

## §. 59.

## b) Aufstellung einer Direction.

Jeder zum Betriebe einer Eisenbahn gehörig autorisirte Privatverein ist verpflichtet zur Leitung dieses Betriebes eine eigene Direction aufzustellen, und die Personen, welche diese Direction bilden, sowie jene, welche im Namen des Vereines zu fremden ermächtigt sind, dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, so wie dem Statthalter, in dessen Bereich sich die Eisenbahn oder Eisenbahnstrecke befindet, bekannt zu geben. Dieselbe Verpflichtung hat er rücksichtlich jeder dierfalls eintretenden Veränderung.

## §. 60.

Die Direction erscheint der Staatsverwaltung und dem Publicum gegenüber als Bevollmächtigter des Vereines, welcher für alle Handlungen und Unterlassungen dieser Direction civilrechtlich verantwortlich ist.

Nebstbei sind aber die Mitglieder dieser Direction auch noch persönlich für alle, auf den Eisenbahnbetrieb Bezug habenden Handlungen und Unterlassungen verantwortlich.

## §. 61.

## c) Evidenzhaltung der Beamten und Diener.

Jede Privateisenbahn-Unternehmung und respective die Direction derselben ist verpflichtet, ein genaues Verzeichniß aller angestellten Beamten und Diener der Bahn, zu welchem das Formulare von der Staatsverwaltung hinausgegeben werden wird, unter genauer und verlässlicher Ausfüllung aller Rubriken desselben, dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten und dem Statthalter des Kronlandes, in welchem sich die Eisenbahn oder Eisenbahnstrecke befindet, vorzulegen, und auf gleiche Weise jede in dem Stande dieser Beamten und Diener sich ergebende Veränderung in periodischen von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten festzusetzenden Fristen zur Kenntniß dieses Ministeriums und des Statthalters zu bringen.

## §. 62.

## d) Instructionen und Verpflichtungen dieser Beamten und Diener.

Die verschiedenen Classen des Betriebspersonales müssen mit Dienstvorschriften und Instructionen betheilt werden, in welchen die ihnen obliegenden Pflichten, und die zur Erhaltung der Ordnung, Regelmäßigkeit und Sicherheit des Betriebes geeigneten zur Rücksicht erteilten Vorschriften, genau und umständlich zu bezeichnen sind.

прова спре концеза ачестя, съв каре днтреприсрри съ поте форма спре ачестя о социетате песто тоа ми а нме о социетате къ акцие, се десволтъ маі къ де амензнтзлз дн лецеа де кончезионеа де кълі ферекате, аноі дн лециле деспре рещири песто тоа ми дн парте дн челе деспре социетатиле къ акцие.

## §. 59.

## b) Koncitsipea zni dipentopatš.

Berice societate privatъ autorizatъ кзм се каде спре днтреприндереа знеі кълі ферекате, о detope a koncitsi zni dipentopatš каре се кондзкъ днтрепринца ми а фаче кпноксте министериалі де комерциз, де индстриз ми кончезитре пвличе, прекзм ми гвернтаторзлі цереі дн кареа се афлз калеа опі партеа еі, пе персонеле каре ворз форма dipentopatš ми пе ачеле чеч' днтреприте а парта фирма дн нмеле социетатеі. Тотз ачестз detoringъ о арс ми дн привинца тзтспорз modifikצилорз че с'арз фаче днтр'ачестя.

## §. 60.

Dipentopatš съ днаинтеа полектатеі де етатз ми днаинтеа пвликзлі ка знз пленипотинте алз социетатеі, кареа е рещнзнеторе дзур дрентзлі чивиле пентрз тоте фантеле ми еммиселе ачестеі dipenצилн.

Пелзурз ачестя дпсз сънз рещнзсавил персоналзлі ми мемвриі dipenצилнеі пентрз тоте фантеле ми оммиселе че се редзкз ла лзкрзриле пе калеа ферекатз.

## §. 61.

## c) Cinepea zni procnentz evidiate de тоуі офичиалі ми сервиторі.

Тоуі днтрепринзетопі де кълі ферекате ми рещнтиве dipentopil лорз сънз detopі а съвтерне министериалі де комерциз ми гвернтаторзлі цереі дн кареа се афлз калеа фер. опі партеа еі, о концемпцисне акзратз де тоуі офичиалі ми сервиторі апликаці ла калеа фер. дзур знз формларіз че се ва да декзтрз полектатеа де етатз, ми дн каре се ворз днтрле тоте рзвричеле къ еcartitate ми кредингз, асемецеа а фаче кпноксте ачелзшмі министериі ми гвернтаторз дн термині периодичі дефинці де нзмитзлі министериі тоте скимзчизиле че с'арз фаче маі дн зрмз дн етатзлі ачесторз офичиалі ми сервиторі.

## §. 62.

## d) Inctpnciznilo mi detoringele ачесторз офичиалі ми сервиторі.

Тзтспорз класелорз персоналзлі днтреприндеі се ворз да прескриптеле ми inctpnciznilo де сервизз, дн каре се ворз кспринде аккзратз ми къ де амензнтзлі detoringele чо кадз аспра лорз ми рзрзлеле днтрсо лорз пентрз съцинеореа ordineі, рзрзларитатеі ми секрпitateі дн оперзчизиле днтрепринцеі.





Különösen, tekintettel a fönálló jogokra, az álladalmi kormányt illeti azon jogozat, miszerint köztekintetekből, a túlszigázott követeléseket a díj-szabási tétélekben mérsékelhesse, a menétrendet, a más vaspályákhozi csatlakozás figyelembe vételével, szabályozhassa és az üzleti eszközök minőségét megállapithassa.

## 67. §.

A mi a 66 §-ban a díj-szabásról általában rendeltetett, az a magán-vaspályavállalatok által megállapítandó biztosítási és más mellékilletményekre nézve is érvényes.

## 68. §.

## h) A posta szállítása.

A vaspályavállalatok a postának ingyen szállítására kötelezvék.

Ezen szállítás módzatai, tekintettel a fenforgó körülményekre és időviszonyokra, a cs. k. kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministerium által fognak megállapittatni.

A postaintézetnek jogában áll saját postakocsikat használni, és ezeknek valamint a postaküldeményeket kísérő szolgálak és hivatalnokoknak ingyen szállítását, s ezen kocsiknak a vaspályavállalat férbelyeiben kellő megóvását és az azokrai fölügyelést a vaspályavállalattal követelni.

## 69. §.

## i) Katonaszállítványok.

Ha katonák vagy katonai ingóságok szállítására a vaspálya használtatik, ugy a vállalat köteles, valamely országos katonai, hadtest- vagy még magasabb katonai parancsnokság avvagy a cs. k. hadügyministerium rendeletére, a katonai kormány-nak minden e végre alkalmas üzleti eszközöket, kölcsönös értekezletben megállapítandó kellő kárpótlás mellett (mellynek azonban a szokott díj-szabási árat fölülhaladnia nem szabad), azonnal és minden másnemű szállítások előtt, rendelkezése alá bocsátani.

Ha ez által a rendszerinti vonatok menete félbeszakadna, ugy a posta a katonaszállítványi vonattal szállítandó.

## 70. §.

## k) Ostromállapotban és hadi időkben.

Ostromállapotban valamint hadi időkben az erre hivatott katonai hatóságnak jogában áll, a mennyiben azt hadi vagy egyéb katonai tekintetek parancsolnak, a pályauzletet kellő kárpótlás mellett egészen vagy részleg katonai czélokra használni vagy meg is szüntetni.

Zusäbeshondere bleibt der Staatsverwaltung mit Rücksicht auf die bestehenden Rechte, die Befugniß, aus öffentlichen Rücksichten übertriebene Anforderungen in den Tariffägen zu mäßigen, mit Beachtung des Anschlusses an andere Eisenbahnen die Fahrordnung zu reguliren und die Beschaffenheit der Betriebsmittel festzusetzen.

## §. 67.

Was in dem §. 66 von dem Tarife im Allgemeinen angeordnet worden ist, gilt auch für die von den Privateisenbahn-Unternehmungen festzusetzenden Asscuranz- und sonstigen Neben-gebühren.

## §. 68.

## h) Beförderung der Post.

Die Eisenbahn-Unternehmungen sind zur unentgeltlichen Beförderung der Post verpflichtet.

Die Modalitäten dieser Beförderung werden mit Rücksicht auf die obwaltenden Umstände und Zeitverhältnisse von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten festgesetzt.

Die Postanstalt ist berechtigt, sich eigener Postwaggons zu bedienen, und die unentgeltliche Beförderung derselben, sowie der die Postsendungen begleitenden Diener und Beamten, und die gehörige Verwahrung und Beaufsichtigung dieser Waggons in den Räumen der Eisenbahn-Unternehmung von der letzteren zu fordern.

## §. 69.

## i) Militärtransporte.

Wenn zur Beförderung von Truppen oder Militäreffecten von der Eisenbahn Gebrauch gemacht werden will, so ist auf Anordnung eines Militärlandes-, eines Armeecorps-, oder noch höheren Militärcommando, oder des k. k. Kriegsministeriums, die Unternehmung verpflichtet, der Militärverwaltung hiezu alle dienlichen Betriebsmittel gegen eine angemessene, im wechselseitigen Einverständnisse festzusetzende Vergütung (welche jedoch die gewöhnlichen Tarifpreise niemals übersteigen darf) sogleich und mit Bevorzugung vor jedem anderweitigen Transporte, zur Verfügung zu stellen.

Sollten dadurch die regelmässigen Züge unterbrochen werden, so ist die Post mit dem Militärtransportzuge zu befördern.

## §. 70.

## k) Im Belagerungszustande und in Kriegszzeiten.

Im Belagerungszustande, sowie in Kriegszzeiten steht der hiezu berufenen Militärbehörde das Recht zu, so weit es strategische oder sonst militärische Rücksichten gebieten, gegen angemessene Entschädigung den Bahnbetrieb ganz oder zum Theile zu militärischen Zwecken zu benützen oder auch einzustellen.

Maí vaptocš potectatea de clatš, avandš an vedere drentziile actuale, pecerbš pentru cine factatarea de a modera din motive pvalice preuzziile tarifšale cele necte meczbš, de a perzla ordinea de amvletš, kandš va fi vorba de amvinaarea cu alte kml ferokate mi de a stabili ksalitatea mezlodeloš de operatš.

## §. 67.

Ce s'a ordinaš an generalš despre tarifšul an §. 66. are valore mi an urivinda ta pceloš de a sczpanuš mi a itele pe delštri ce cunš a ce dešice dectbš antrepinzinšii kmlloš fer.priate.

## §. 68.

## h) Expedirea poetei.

Antrepinzetorii de kml fer. priate cunš detorii a expedi pocta gratis.

Modalitišile auctei expeditiunii ce porš determina dectbš c. p. ministeriš de comerčiš, avandš an vedere amprezšziile mi reštrinciale locale.

Institutišle postale are drentšle de a se servi de propriele sale kpane de poctš mi de a pre-tinde dela intrepinzetorii, ca cš le expedi gratis amprezš kš oficiušii mi servitorii ce anco-decš expeditura postale mi ka cš ce pštreze mi priverteze kšm ce kada aucte kpane an localešziile antrepincei.

## §. 69.

## i) Transporte militare.

Kandš vorš fi a ce transporta pe caloa ferokatz tršne ori kštrzi militare, antrepinzetorii, la mandatišle kommandei militare a pereš, ori a zniš koruš de octe ori a alteš astoritšii militare maí anaate, ori a ministerišlešii belikiš, cunš detorii andatz mi kš prešerincuš anaintea verš kšri ališ transportš a da an dicušcecišnea potectatei militare tote mezlodele nececapie de transportš, pe lšnš o recompenš, ce ce na dešice prin anđelešere rešiprokš mi kare nš va potea trece nice odatz necte zitatele preuzzi tarifšale.

Kandš prin aucta c'arš antrepziile kšrcšleš merczeloš perzlate, pocta ce va expedi kš tršczra transportšlešii militare.

## §. 70.

## k) An ctare maršiale mi timpri belice.

An ctare, ovidišnale caš maršiale mi an timpri belice, astoritata, militare kompetinte are drentšle de a se foloci de caloa ferokatz de toti caš nšmai an parte spre skonzi militare ori de a kšma kš totiš kšcrare ei, prekšš vorš poctšla motivele stratešice caš alte motive militare mi pe lšnš o decštinzišne amczratš.

## D. Fölügyelet és ellenörködés.

## 71. §.

## 1. A pályaiszgatóság részéről.

A pályahivatalnokok és szolgák fölötti közvetlen fölügyelet magát a pályaiszgatóságot illeti.

Ennek kötelessége a fölött örködni, miszerint minden hivatalnokok és szolgák utasításaitak pontosan megtartsák, kötelességeiket hiven teljesítsék, hogy az üzlet biztos és rendes folyama végett kibocsátotti törvényes szabályok kellően megtartassanak.

## 72. §.

Az igazgatóság, ezen kötelezettség teljesítéséért felelős.

Az igazgatóságnak azonban jogában áll a kötelességeket megszegő hivatalnokok és szolgákra az ebbeli szolgálati szabályok- és utasításokhoz képest rendtartási és fegyelmi büntetéseket is szabni.

## 73. §.

## 2. A főfelügyelőség részéről.

A vaspályauzlet biztos és rendes voltának fontartása végetti felsőbb fölügyelet és ellenörködés (még pedig mind álladalmi mind magánvaspályáknál) egy e végre felállítandó vaspályai főfelügyelőség (egy főfelügyelő és az alája rendelt biztosok) által gyakorollatik, kiknek hatásköre egy külön szolgálatutatisás által van meghatározva. Ezen főfelügyelőség közvetlenül a cs. k. kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministerium alatt áll.

## 74. §.

## a) Átalában.

A főfelügyelőség kötelessége átalában, a vaspályauzletre vonatkozó minden törvényes rendeletek és különösen ezen törvény teljesítése fölött gondosan örködni, a fölfedezett hiányokat lehetőleg gyorsan elhárítani, és jolly intézkedést tenni, miszerint a bűnösök törvényes fenyítés alá vétessenek.

## 75. §.

## b) A pálya építési állapotára nézve.

A főfelügyelőség köteles különösen a pálya, pályauzlet és egyéb pályatartozmányok építési állapotára ügyelni, és az üzleti igazgatóságokat, vagy a körülményekhez képest az üzleti vállalatokat arra szorítani, miszerint ezek minden, bármelley okokból keletkező, az üzlet biztonságát és szabályszerűségét veszélyeztető hiányokat, tökéletlenségeket és rongálásokat a lehető leggyorsabban kijavítsanak és szabályszerűleg helyreállítsanak.

## D. Aufsicht und Controle.

## §. 71.

## 1. Von Seite der Bahndirection.

Die unmittelbare Aufsicht über die Bahnbeamten und Diener steht der Bahndirection selbst zu.

Dieselbe hat die Verpflichtung, darüber zu wachen, daß sämtliche Beamte und Diener ihre Instructionen genau befolgen, ihre Pflichten treu erfüllen, daß die zur Sicherheit und Ordnung des Betriebes erlassenen gesetzlichen Vorschriften gehörig beobachtet werden.

## §. 72.

Die Direction ist für die Erfüllung dieser Verbindlichkeit verantwortlich.

Derselben steht aber auch das Recht zu, gegen die ihre Pflicht verletzenden Beamten und Diener nach Maßgabe der diesfälligen Dienstvorschriften und Instructionen, Ordnungs- und Disciplinarstrafen zu verhängen.

## §. 73.

## 2. Von Seite der Generalinspektion.

Die höhere Aufsicht und Controle zur Handhabung der Sicherheit und Ordnung des Betriebes der Eisenbahnen (u. z. sowohl bei Staats-, als bei Privatbahnen) wird von einer zu diesem Behufe aufzustellenden Generalinspektion der Eisenbahnen (einem Generalinspector und den ihm untergeordneten Commissären) ausgeübt, deren Wirkungskreis durch eine besondere Dienstinstruction bestimmt ist. Diese Generalinspektion untersteht unmittelbar dem k. k. Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten.

## §. 74.

## a) Im Allgemeinen.

Die Generalinspektion ist im Allgemeinen verpflichtet, die genaue Befolgung aller sich auf den Eisenbahnbetrieb beziehenden gesetzlichen Anordnungen, und insbesondere des gegenwärtigen Gesetzes sorgfältig zu überwachen, die entdeckten Gebrechen so schnell als möglich zu beseitigen, und die Veranlassung zu treffen, daß die Schuldtragenden der gesetzlichen Ahndung unterzogen werden.

## §. 75.

## b) In Betreff des Bauzustandes der Bahn.

Insbesondere hat die Generalinspektion ihr Augenmerk auf den Bauzustand der Bahn, der Bahngelände und des anderen Bahnzugehöriges zu richten, und die Betriebsdirectionen oder nach Umständen die Betriebs-Unternehmungen zu verhalten, alle, aus was immer für Ursachen entstehenden, die Sicherheit und Regelmäßigkeit des Betriebes gefährdenden Mängel, Unvollkommenheiten und Schadhaftheiten auf das Schleunigste zu verbessern und ordnungsmäßig herzustellen.

## D. Incenpuzisne mi kontrola.

## §. 71.

## 1. Din partea dipentoratslei kalem.

Nemeziata incenpuzisne peste oficialii mi servitorii kalem fer., kompete dncsmi dipentoratslei ei.

Acesta e detorş a priverla, ca toti oficialii mi servitorii cu ce dinz strince de incenpuzisne, csmi dncplineascu detoringele, mi ca cu ce observare cum ce kvine prescriptele legale emmisse pentru securitatea mi ordinea operuzisnilorş.

## §. 72.

Dipentoratsle e respncavilo pentru dncplinearea acestorş obliguzisni.

Elş dncu de altz parte are mi potectate de a pronuzia dnc conformitate cu respncativele prescripte mi incenpuzisni de servizş pedence de ordine mi disciplinz dnc kontra oficialilorş mi servitorilorş kalcutorii de detoringele lorş.

## §. 73.

## 2. Din partea incenporatslei cenerale.

Incenpuzisnea mi kontrola cuperiore spre mncuzinerea securitatei mi ordinea dnc lzkuzisne kalcilorş ferokate, altz cclorş private kuz mi alocatslei, ce va depinde de kuzuzisne dnc incenporatslei cenerale (dnc incenporş cenerale mi komisaril cavourinacil lei) ce ce va konctuzi spre skopuzisne acesta mi a kuzuzisne de aktivitate e determinatz printru speciale incenpuzisne de servizş. Acestş incenporatslei cenerale e cavourinatş nemeziatş minicterislei de komercis, indcstris mi konctuzisnele pvalico.

## §. 74.

## a) An cenerale.

Incenporatsle cenerale e obligatz peste toti a cuperverla akuzata observare a tuzporş ordinzisnilorş legale ce ce peduzisne la operuzisnile kalcilorş fer. mi dnc sncuz a acestei leuz, a deluztra kuz ce va putea mai kuzuzisne skuzemintele dekonpuzite mi a puzne la kale, ca kalcutorii acestorş leuz cu ce traguz la pedoapuz legale.

## §. 75.

## b) An priverla konctuzisnelei kalem.

Anzme incenporatsle cenerale va dncuzisne a ca kuzare aminte la konctuzisne kalem fer., a edicuzilorş ei mi a altorş lzkuzisne ce ce dinz de ea mi va dncuzisne pe dipentorate mi dncuzisne de lincuz kuzuzisne pe dncuzisne, ca kuz ce va putea mai kuzuzisne cu dncuzisne, mi cu reparare tote skuzemintele, neakuzisnele mi struzisnile ce potş nepuzisnele securitatea mi rezkuzisnele lzkuzisnilorş naskuz ce ele din verii ce kuzuzisne ce vorş nuzce.

## 76. §.

## c) Az üzleti eszközökre nézve.

Hasonló módon a főfelügyelőség kötelességében áll, az üzleti eszközök (az egész üzleti készülék) állapota valamint a balesetek megállítására, és az ezek bekövetkezésénél megmentésre szükséges eszközök, általában a 2. §-ban említett minden tárgyak fölött őrködni, és az üzleti vállalatokat az arról gondoskodásra szorítani, miszerint ezen tárgyak folyton kellő mennyiségben és minőségben létezzenek.

## 77. §.

## d) A menetrendre és a személy- s áruforgalmat tárgyazó díjszabásokra s határozatokra nézve.

A főfelügyelőség köteles arról gondoskodni, miszerint a közhírré tett menetrend, és a személy- s áruforgalmat tárgyazó díjszabások és határozatok szigorúan megtartassanak, és minden e tekintetbeni alapos panaszok lehető gyorsasággal megszüntessenek.

A pályauzletbeni háborítások vagy bekövetkezett szerencsétlenségek eseteiben a főfelügyelőségnek jogában s kötelességében áll, az üzleti vállaltól (valamint minden pályahivatalnoktól és szolgálaktól) a lehető leggyorsabb s leghatályosabb segélyt igényelni.

## 78. §.

## e) A hivatalnokok- és szolgálakra nézve.

A főfelügyelőségnek továbbá jogában és kötelességében áll, minden (mind álladalmi mind magánvaspálya-) hivatalnokok és szolgálak fölött szolgálatak teljesítésében őrködni, és mindazokat, kik utasításaik vagy ezen törvény tekintetbe nem vétele vagy akár minő szolgálati hanyagság miatt bűnösökké válnak, ezen törvényhez, vagy az e részben kibocsátott egyéb rendeletekhez képest szigorú feleletre vonni, vagy az eset mivolta szerint az illető büntető bíróságnak megbüntetés végett följelenteni.

## 79. §.

## aa) A főfelügyelőség fegyelmi hatalma.

A vaspályaüzletnek a közjóra való fontossága szükségessé teszi, hogy a főfelügyelőségnek az álladalmi és magánpályáknál alkalmazott minden hivatalnokok és szolgálak fölött fegyelmi hatalom adassék, s fölhatalmoztassék, miszerint ezen hivatalnokok- és szolgálakra (kivéven a 85. §-ban említett igazgatókat és igazgatósági tagokat) az őket terhelő szolgálati vétség arányához képest, még pedig a magánpályahivatalnokok- és szolgálakra a 80. §-ban említett rendtartási, az álladalmi pályahivatalnokok- és szolgálakra pedig a 80 és 81. §§-ban említett rendtartási és fegyelmi büntetéseket (83. §.) szab-

## §: 76.

## c) In Betreff der Betriebsmittel.

Auf gleiche Weise liegt der Generalinspektion die Verpflichtung ob, den Zustand der Betriebsmittel (des ganzen Betriebs-Fundus-instructus), sowie der zur Verhütung von Unglücksfällen, und zur Rettung beim Eintritte derselben, erforderlichen Mittel, überhaupt aller im §. 2 gedachten Gegenstände zu überwachen, und die Betriebs-Unternehmungen anzuhalten, dafür zu sorgen, daß diese Gegenstände stets in der gehörigen Menge und Qualität vorhanden seien.

## §. 77.

## d) In Betreff der Fahrordnung, der Tarife und Bestimmungen über den Personen und Sachenverkehr.

Die Generalinspektion ist verpflichtet, dafür zu sorgen, daß die kundgemachte Fahrordnung, die Tarife und die Bestimmungen über den Personen- und Sachenverkehr genau beobachtet, und alle begründeten Beschwerden in dieser Beziehung mit thunlichster Beschleunigung behoben werden.

In Fällen von Störungen im Bahnbetriebe oder eingetretenen Unglücksfällen ist die Generalinspektion berechtigt und verpflichtet, von der Betriebs-Unternehmung (sowie von sämtlichen Bahnbeamten und Dienern) die schnellste und wirksamste Abhilfe anzusprechen.

## §. 78.

## e) In Betreff der Beamten und Diener.

Die Generalinspektion hat ferner das Recht und die Verbindlichkeit, sämtliche Beamte und Diener (sowohl der Staats-, als Privatbahnen) in ihren Dienstverrichtungen zu überwachen, und alle diejenigen, welche sich eine Außerachtlassung ihrer Instruction, oder dieses Befehles, oder was immer für eine Dienstver-nachlässigung zu Schulden kommen lassen, nach Maßgabe dieses Befehles oder der sonstigen, in dieser Beziehung erlassenen Verordnungen zur strengen Verantwortung zu ziehen, oder nach Beschaffenheit des Falles dem competenten Strafgerichte zur Bestrafung anzuzeigen.

## §. 79.

## aa) Disciplinargewalt der Generalinspektion im Allgemeinen.

Die Wichtigkeit des Eisenbahnbetriebes für das öffentliche Wohl macht es nothwendig, der Generalinspektion in Betreff sämtlicher an Staats- und Privatbahnen angestellten Beamten und Diener eine Disciplinargewalt einzuräumen, und dieselbe zu ermächtigen, gegen diese Beamten und Diener (mit Ausnahme der im §. 85 erwähnten Directoren und Directionsmitglieder) nach Maßgabe des ihnen zu Schulden kommenden Dienstvergehens, und zwar gegen die Beamten und Diener der Privatbahnen die im §. 80 erwähnten Ordnungs-, und gegen die Beamten

## §. 76.

## c) An privinca mezlocelorş de operatş.

Acemenea e obligatş incipientoratzlş general e a sşperveria clarea mezlocelorş de operatş pe kşlile fer. (totş şndşlş inciputş alş şntrepin- cel) preşm şi clarea mezlocelorş peşcarie sup e fericea de perikşle şi sup şantşiro caş şşpare kşndş c'arş şntşmilla kş tşte aचेते, şi peşte totş a tşşporş orientelorş memorate an §. 2, şi a şndetori pe şntrepinşetori, ka cş şntreşcasş a ce aşla totdeauna aचेते oriente an kştimea şi kşalitaea peşerşş.

## §. 77.

## d) An privinca perşlei de şmşletş, a tarifşelorş şi dicşşceşşnileorş deşre comerşilş lşkrşilorş şi personeşorş.

Incipientoratzlş general e detorş a avé de şre ka perşla de şmşletş, tarifşele şi dicşşceşşnile deşre comerşilş personeşorş şi lşkrşilorş, ce c'aş şşlıkatş, cş ce observe kş akşrateş, şi ka tşte şşncorile an privinca aचेता, şiindş şntemeiate, cş ce preşşrme kşş ce va poté mai kşşndş.

An kacşri de a ce şminti şmşletşlş kşlei şerekaté ori de a ce şntşmilla perikşle, incipientoratzlş general e are drentşlş şi detorinş de a şrelinde dela şntrepinşetori (preşm şi dela totşi ofşivialş şi şerşitorilş kşlei) aşştorinş cea mai iste şi mai enerşikş.

## §. 78.

## e) An privinca ofşivialşorş şi şerşitorilorş.

Incipientoratzlş gen. are mai şncolo drentş şi detorinş de a sşperveria pe totşi ofşivialş şi şerşitorilş (atşş dela kşlile ştatşlş kşş şi dela cele private) an şşncişnile lorş ofşivialş şi de a şrepe la şreşşş peşşndere an konşormitate kş aचेतş leş, ori kş ale ordińşşşni emice an privinca aचेता, caş de a da la kompetintea şşderşorilş peşale pe totş, kşđi laşş din vedere incipşşnile lorş ori leşea aचेता, ori ce şakş kşlşnavilş pentş şre aatş şerşinşđ.

## §. 79.

## aa) Potectatea dicşşlinare a incipientoratzlş general e peşctetş.

Anşemştatoa ce aş kşlile şerekaté pentş şinele şşlıkş, adşce peşcitaea de a da incipientoratzlş general e o potectate dicşşlinare peşte totşi ofşivialş şi şerşitorilş aplikatş şi de alş şmşşteri a şşncişia şkontra lorş (aşarş de drentorilş şi memşrilş dipentoratorş memoratş an §. 85.) nedence amecşrate kşlei lorş şi a şşme acşra ofşivialşorş şi şerşitorilorş dela kşlile private nedencele de ordine memorate an §. 80, şi acşra ofşivialşorş şi şerşitorilorş dela kşlile ştatşlş nedencele de ordine şi dicşşlinari memorate an §§: 80. şi 81. (§. 83.) şi a le şi

hassa, s az álladalmi vaspályahivatalnokok- és szolgálkánál végre is hajthassa, a magán-vaspályahivatalnokok- és szolgálkánál pedig az igazgatóságnak följelenthesse és megkívánhassa, hogy ez által azoknak végrehajtása eszközöltessék.

## 80. §.

bb) A rend föntartása iránti rendelkezések.

A rend föntartását tárgyazó intézkedéseknek nyilváníthatnak:

1. Az intézés, t. i. a hivatalnokokat és szolgálkát illető szolgálati kötelességeikre egyszerű emlékeztetés.

2. A megfédés, t. i. valamely előfordult szolgálati vétség miatti hathatós megróvás, az ismételt kötelességsértés törvényes következményeire való utalással.

## 81. §.

cc) Fegyelmi büntetések.

Az ezen törvény szerint szabandó fegyelmi büntetések:

1. Megdorgálások, mellyek ismétlés esetére mindig szigorubb fegyelmi büntetésekkel fenyegetéssel kötendők egybe.

2. Pénzbüntetések egy hónapi fizetés vagy bér összeveig.

3. A szolgálattól fölfüggesztés a folyó fegyelmi vagy büntető bírósági vizsgálat tartalmára.

4. A szolgálattól elmozdítás.

Ezen szolgálattól elmozdítás kimondása (ha a vizsgálatból kitűnnék, miszerint a bűnös ismeretnél vagy kedélyalkatánál fogva, vagy a szükséges szorgalom avvagy a megkívántató figyelem ismételve tanusított hiánya miatt, az üzleti szolgálatra vagy általában, vagy ennek egy bizonyosságára nem alkalmas) vagy bizonyos időre, vagy végképen, és pedig vagy általában, vagy valamely különös ügyvitelre nézve történhetik.

Az ideiglenes hírekesztésnél azon föltételek is kijelendők, mellyek az illető által az ujonalkalmazás esetébe teljesítendők lesznek.

## 82. §.

dd) Ítéletek s ezek elleni jogorvoslatok.

Ezen büntetések, a bekövetkező súlyosbító vagy enyhítő körülményekhez képest, a szolgálati vétség fokozatának és nemének, netaláni ismétlésének, az ez által előidézett nagyobb vagy kisebb veszélynek, vagy a valóban okozott kár nagyságának figyelembe vételével mérendők ki.

A 80. §-ban 1 és 2 alatt és a 81. §-ban 1, 2 és 3 alatt fölhozott büntetések kiszabására, valamint az őrszemélyzetnek szolgálattól elmozdítására mind a főfelügyelő, mind pedig a kirendelt biztosok

und Diener der Staatsbahnen die in den §§. 80 und 81 angeführten Ordnungs- und Disciplinarstrafen (§. 83) zu verhängen, und bei den Staats-eisenbahnbeamten und Dienern auch zu vollziehen, bei den Privateisenbahnbeamten und Dienern aber der Direction anzuzeigen und darauf zu dringen, daß durch dieselbe deren Vollzug bewerkstelliget werde.

## §. 80.

bb) Verfügungen zur Erhaltung der Ordnung.

Als Verfügungen zur Erhaltung der Ordnung werden erklärt:

1. Die Mahnung, d. i. die einfache Erinnerung an die dem Beamten oder Diener obliegenden Dienstpflichten.

2. Die Rüge, d. i. der eindringliche Tadel wegen eines vorgekommenen Dienstvergehens, mit Hinweisung auf die gesetzlichen Folgen wiederholter Pflichtverletzung.

## §. 81.

cc) Disciplinarstrafen.

Die nach diesem Gesetze zu verhängenden Disciplinarstrafen sind:

1. Verweise, welche stets mit Androhung strengerer Disciplinarstrafen für den Fall der Wiederholung zu verbinden sind.

2. Geldstrafen bis zu dem Betrage eines Monatsgehaltens oder Lohnes.

3. Die Dienstessuspension für die Dauer einer anhängigen Disciplinar- oder strafgerichtlichen Untersuchung.

4. Die Entfernung vom Dienste.

Auf die Entfernung vom Dienste kann (wenn sich aus der Untersuchung zeigen sollte, daß der Schuldtragende nach seinen Kenntnissen oder seiner Gemüthsbeschaffenheit, oder daß wiederholt bewiesenen Mangels an dem nöthigen Fleiße, oder der erforderlichen Aufmerksamkeit für den Betriebsdienst entweder überhaupt, oder für einen gewissen Zweig desselben nicht geeignet ist) entweder auf einen gewissen Zeitraum, oder für immer, u. z. entweder allgemein, oder für eine specielle Geschäftsführung erkannt werden.

Bei einer zeitlichen Ausschließung sind auch die Bedingungen vorzuzeichnen, welche für den Fall der Wiederanstellung von den Betreffenden zu erfüllen sein werden.

## §. 82.

dd) Erkenntnisse und Rechtsmittel dagegen.

Diese Strafen sind nach Maßgabe der eintretenden Erschwerungs- oder Milderungs-Umstände, mit Rücksicht auf den Grad und die Art des Dienstvergehens auf die allenfällige Wiederholung desselben, auf die hiedurch herbeigeführte größere oder geringere Gefahr, oder die Größe des verursachten wirklichen Schadens zu bemessen.

Zur Verhängung der im §. 80, 1. und 2. und der im §. 81, 1. 2. und 3. angeführten Strafen, sowie zur Entfernung des Wächterpersonals vom Dienste sind sowohl der General-

оценка на официални мислители дела кляне стазли, еар дн привинца челорѣ де кляне привале а арѣта дивенторазли мислители ка съ се еценкте принтр'ансълѣ.

## §. 80.

bb) Дисциплинарні спре съчинена ординеи.

Дисциплинарні спре съчинена ординеи сѣнт:

1. Адмониторенга, адекъ: о сиппль адъчере а минте де деторингеле импече официалъли ори сервиторъли.

2. Анфронтаренга, адекъ: о репрораре перпозеторе а вр'зней кляне фъкъто дн сервидѣ, къ адъчере а минте де зрмъриле легали де мислители ва маи кляка днкъ одаъ деторинга.

## §. 81.

cc) Педенце дисциплинарї.

Педенце дисциплинарї че сѣнт а се енъчиа дъпъ ледеа ачочаста, сѣнт:

1. Мхстрѣри, каре ворѣ ѣи тотдеазна дмпрезнате къ аменингаре де аспре педенце дисциплинарї пентрѣ касълѣ де репетиторенга.

2. Мълто саъ педенце дн ванї пълъ ла кълїмеа саларїзълї ори сиперїей не о лъпъ.

3. Съспинсїенга дн официалъ не кълѣ ва дїно черчетареа дисциплинарї ори дн пар'енга жъдеуълї пенале.

4. Денъртареа дн поетѣ.

Къндѣ дн черчетаре се ва ведѣ, къ днкъ.матълѣ дъпъ къношїнгеле сале, ори дъпъ индолеа са, ори дъпъ лїпса де грїпїнга печесарїъ компроватъ де маи мълте ори, ори де черста лъаре аминте не е антѣ саъ пентрѣ сервидѣлѣ ачеста песте тотѣ саъ нъмаї пентрѣ знѣ памѣ алѣ лѣлї, денъртареа лѣлї дн поетѣ се ва декрета саъ пентрѣ тотдеазна саъ пентрѣ знѣ тїмнѣ детермінатѣ, мислители саъ дн верї че поетѣ саъ нъмаї дела треавъ спечїале.

Ла днтъмларе де а се денъртареа нъмаї пентрѣ знѣ тїмнѣ детермінатѣ, і се ворѣ прескрипїе мислители, че ва авѣ а днтїлїни спре а потеа ѣи реаше:атѣ дн поетѣ.

## §. 82.

dd) Сѣнтїнге мислители ременге їспїдїе дн контра.

Педенце ачесте се ворѣ демесъра дъпъ дмпрецїсърїле днпрезїторе ори зшїоръторе, авъндѣ днлїнеа окїлорѣ градълѣ мислители спечїа кляней, репетиторенга еї, перїкълълѣ маи маре саъ маи мїкѣ продъсѣ прїн еа ори мърїмеа стрїкълїнеї реалї касcate прїн ачоча кляпъ.

Спре а декрета педенце меморате дн §. 80. 1. мислители 2. мислители дн §. 81. 1, 2 мислители 3, прекъм мислители спре а денъртаре не верїторї дн сервидѣ, аъ поететате мислители инспенторълѣ генерале мислители комїссарїї еспншїлї;

is fõlhatalmazvák; a hivatalnokoknak és a többi szolgálati személyzetnek a szolgálatból elmozdítását csupán a fõfelügyelõ rendelheti.

Egyébiránt minden illyes büntetés kellõen indokolt, a bûnõsnek eredetiben, elõljáró igazgatóságának pedig hivatalos másolatban kézbesítendõ ítélet által, elõrebocsátott rendszerinti nyomozás vagy vizsgálat után mondandó ki.

Az illyes vizsgálatnál a biztonsági és politikai hatóságok kötelesek, a fõfelügyelõségnek (péld. tanulok kihallgatása által sat.) segédkezet nyújtani.

Minden fennebbemlített ítéletek ellen a panasz a cs. k. kereskedelmi ministeriumhoz intéztethetik.

Ezen panasz az ítélet kézbesítése után legfõlebb 14 nap alatt bejelentendõ, és a 81. §. 3 és 4 eseteiben halasztó hatállyal nem bír.

### 83. §.

ce) Képességi táblák.

Minden kiszabott büntetés a vaspályahivatalnokok és szolgálókról vezetendõ képességi táblákba (mellyeknek mintázatát az álladalmi kormány fogja megállapítani) kellõen följegyzendõ.

### 84. §.

ff) Az ítéletek végrehajtása.

Az álladalmi vaspályák üzletigazgatóságai, valamint a magánvaspályaegyletek igazgatósága kötelesek, az ezen törvény szabálya szerint hozott ítéleteket végrehajtani, valamint a vaspályaüzleti rend és biztonság fõntartása végett a fõfelügyelõség által kibocsátott minden rendeleteknek készséggel engedelmeskedni.

Különösen a jogérvényes ítélet által elbocsátott egyént az ausztriai birodalomban egy vaspályánál sem szabad azon foglalkozásra, mellyre nézve az ítélet szól, a kereskedelmi, ipar- és középítészeti minister különös engedelmé nélkül alkalmazni.

### 85. §.

3. A vállalatok igazgatósága és tagjai elleni büntetések.

Ha az álladalmi vaspályák üzletigazgatósága, vagy valamely magánvaspályaegylet igazgatósága a fõfelügyelõség ítéleteit vagy rendeleteit haladék nélkül foganatosítani vonakodnék, avvagy ha várahozáson kívül magukat az igazgatóság tagjait terhelné valamely vétség, történt legyen bár ez valamely cselekvény vagy mulasztás, [ezen törvény vagy a vaspályaüzlet iránt kibocsátott egyéb rendeletek áthágása által, a fõfelügyelõség ez iránt haladék nélkül a cs. k. kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministeriumnak jelentést tenni köteles.

inspector, als auch die exponirten Commissäre ermächtigt; die Entfernung vom Dienste gegen Beamte und das übrige Dienstpersonal kann bloß der Generalinspector verfügen.

Jede diesfällige Strafe muß übrigens mit einem gehörig motivirten, dem Bestraften im Originale und seiner vorgesetzten Direction in amtlicher Abschrift einzuhandigenden Erkenntniße nach vorhergegangener ordnungsmäßiger Erhebung oder Untersuchung ausgesprochen werden.

Bei einer solchen Untersuchung sind die Sticherheits- und politischen Behörden verpflichtet, der Generalinspection (z. B. durch Einvernehmung von Zeugen u.) hilfreiche Hand zu leisten.

Gegen alle vorerwähnten Erkenntniße kann die Beschwerde an das Handelsministerium gerichtet werden.

Diese Beschwerde ist längstens 14 Tage nach zugestelltem Erkenntniße einzubringen, und hat in den Fällen 3 und 4 des §. 81 keine aufschiebende Wirkung.

### §. 83.

ce) Qualifikationstabellen.

Jede zuerkannte Strafe ist in den über die Eisenbahnbeamten und Diener zuführenden Qualifikationstabellen (deren Formulare die Staatsverwaltung festsetzen wird) gehörig anzumerken.

### §. 84.

ff) Ausführung der Erkenntniße.

Die Betriebsdirectionen der Staatsseisenbahnen, sowie die Direction der Privat-Eisenbahnvereine sind verpflichtet, die nach Vorschrift dieses Gesetzes gefällten Erkenntniße in Vollzug zu setzen, sowie allen zur Handhabung der Ordnung und Sicherheit des Eisenbahnbetriebes erlassenen Verfügungen der Generalinspection willige Folge zu leisten.

Insbondere darf ein durch rechtskräftiges Erkenntniß entlassenes Individuum bei keiner Eisenbahn in dem österreichischen Reiche zu dem Geschäfte, für welches das Urtheil lautet, ohne besondere Bewilligung des Ministers für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten verwendet werden.

### §. 85.

3. Strafen gegen die Direction und Mitglieder der Unternehmungen.

Sollte eine Betriebsdirection der Staatsseisenbahnen, oder eine Direction eines Privateisenbahn-Vereines sich weigern, die Erkenntniße oder Anordnungen der Generalinspection ungesäumt in Vollzug zu setzen, oder sollte wider Vermuthen den Directionsmitgliedern selbst irgend ein Verschulden, sei es durch eine Handlung oder Unterlassung, eine Uebertretung dieses Gesetzes oder sonstiger in Bezug auf den Eisenbahnbetrieb erlassenen Verordnungen zur Last fallen, so ist die Generalinspection verpflichtet, hievon ohne Verzug dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten die Anzeige zu machen.

сәр депзртаеа дин постъ а оѳфициалоръ ши а челорладлї сервиторї о поте дїцъне нзмаї инспекторълъ генерале.

Фїзкаре дин ачестенеденсе се ва пропънчїа н-маї дъпъ о черчетаре ши констатаре перълатъ, прин сжтингуъ вїне мотиватъ, карма се ва комъника педенциадълї дн орициналъ, сар дїренторатълї сѳ сжперїоре дн копїъ оѳфицале.

Асторїтъдїло политїе ши челе де сжкрїтате сжнт овлїгате а да ла атарї черчетарї инспекторатълї генерале мапъ де ажторїъ (де ес. есамїпъндъ пе марторї ш. ч. л.)

Дн контра тжтроръ меморателоръ сжтинго се поте да пжнсѳре ла ч. р. министрїъ де комерчїѳ.

Ачестъ пжнсѳре се ва да челъ маїл дн термїнъ де 14. зїле дела интимареа сжтингої, ши дн касърїле 3. ши 4. дин §. 81. нъ ва авѳ нїче о вжртїте пророгъторѳе.

### §. 83.

ce) Табелеле де квалифїкчїене.

Фїзкаре педенсър декретатъ се ва трече перълатъ дн табелеле де квалифїкчїене че се воръ дїне деспре оѳфициалї ши сервиторїї кълїоръ ферекате ши а ле къроръ формларе се воръ дтермина дектръ потectата де ctatъ.

### §. 84.

ff) Есечстареа сжтингелоръ.

Дїренторателе кълїоръ фер. де ctatъ, прекжм ши а ле челоръ прївате сжнт деторе а адъче дн деплїнїре сжтингеле пропънчїате дъпъ прескрїптеле ачестї леї, прекжм ши а се сжпъне тжтроръ дїсїнсеччїнїоръ емїце деїнсепторатълъ генерале спре мапдїнереа ordїнеї ши сжкрїтатеї оперчїнїлоръ.

Дн счечїъ, нїче жнъ indivїдъ депзртатъ дин постъ прїа сжтингуъ легале нъ се ва потеа аплїка дн имперїалъ австрїакъ ла нїче о кале ферекатъ пентръ трѳава деспре карма сжпъ сжтинга, декжт нзмаї къ счечїале пермїчїене а министрїлї де комерчїѳ.

### §. 85.

3. Неденселе дїренторатълї ши мемврїлоръ дн-трепїнїеї.

Къндъ връжнъ дїренторатъ алъ кълїоръ фер. де ctatъ орї алъ челоръ прївате нъ аръ вої а пжво дндатъ дн лжркаре сжтингеле орї ordїнчїнїеле инспекторатълї генерале, сжъ къндъ дн контра аутентърїї клар мемврїї дїренторателоръ с'ар фаче кълпавїл прїа вр'о фантъ орї оммїсър, орї прїа кълкареа ачестї леї орї а аторъ ordїнчїнїї атїнпїнїї де лжркареа кълїоръ фер. инспекторатълъ генерале ва дншїїнїа дндатъ деспре ачестїа пе ч. р. министрїъ де комерчїѳ, индсчтрїъ ши констрїїтаре пжвлїче.

A cs. k. kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministerium illy esetekben föl van jogosítva, az álladalmi vagy magán-vaspályák üzletigazgatói ellen a 81. §-ban említett fegyelmi büntetéseket alkalmazni, és ezenfölül magánvaspályáknál a magánvaspálya egyesületnek netalán hibás tagjait az illető hatóság által törvényes büntetés alá vonatni.

Nemkülömben az illető helytartóságoknak is jogában áll, társulatilag hozott határozatok nyomán a magánvaspályavállalatokat 100—2000 p. frt. pénzbüntetések vagy egyéb törvényes eszközök által arra szorítani, miszerint azok a biztonság és rend tekintetében őket illető köteleességeket egy kitűzendő határidő alatt teljesítsék.

Az ebbeli pénzbüntetések a határidő sikeretlen eltelte után a helytartóságok által behajtandók. Ha a pálya vagy az üzleti eszközök olly állapotra jutottak volna, hogy ez által a használat és az üzlet biztonsága veszélyezve lenne, ugy a cs. k. kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministerium által az üzlet az egész pályán, vagy az illető egyes darabokon megszüntetendő, és szükség esetében a helyreállítás az álladalom részéről az egyeslet költségén eszközözendő.

## 86. §.

## 4. A fegyelmi pénzbüntetések mirefordítása.

Az ezen törvény szerint fegyelmi uton szabott minden pénzbüntetések a vaspálya vállalat nyugdíjalapjára, vagy ha illy nyugdíjalap nem léteznék és ha a büntetés a magánvállalat mint illyen által fizetetik, azon helység vagy község szegényi pénzalapjára szállanak, mellyben az elítélt tartózkodik.

## 87. §.

## 5. A pálya alkalmazottjainak büntető bíróságilag tiltott cselekvényei.

Ha a pálya valamely alkalmazottja a pályaüzletre vonatkozólag valamely az általános büntető törvényekben büntetést érdemlőnek nyilvánított cselekvény vagy mulasztás miatt bűnössé válnék, ugy őt a büntető törvényekben kimért büntetés is sújtja, melly az illető büntető bíróság által mondandó ki.

Illy esetben a fegyelmi eljárás a büntető bírósági hivatalos eljárástól függetlenül és netalán a büntető bírósági fölmentő ítélet esetében is végrehajtandó ugyan; azonban a kiszabott fegyelmi büntetés (kivévén a netalán még elébb szükségessé vált szolgálattól föl függesztést), csak a büntető bírósági hivatalos eljárás bevégezte után foganásítandó valamint ezen fegyelmi büntetés végrehajtásánál a büntető bíróság által hozott büntető ítélet kellő tekintetbe veendő.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten ist in solchen Fällen berechtigt, gegen die Betriebsdirectoren der Staats- und Privateisenbahnen die im § 81 erwähnten Disziplinarstrafen in Anwendung zu bringen, und bei Privateisenbahnen überdies die etwa schuldtragenden Mitglieder des Privateisenbahn-Vereines selbst durch die competente Behörde zur gesetzlichen Strafe zu ziehen.

Auch haben die betreffenden Statthaltereien das Recht, über im Collegialwege gefaßte Beschlüsse die Privateisenbahn-Unternehmungen durch Geldbußen von 100 fl. bis 2000 fl. C. M. oder durch sonstige gesetzliche Mittel anzuhalten, die denselben in Betreff auf Sicherheit und Ordnung obliegenden Verbindlichkeiten innerhalb eines anzuzuberaumenden Termines zu erfüllen.

Die diesfälligen Geldbußen sind nach fruchtlosem Verstreichen des Termines durch die Statthaltereien einzutreiben. Wären die Bahn- oder die Betriebsmittel in einen solchen Zustand gekommen, daß dadurch die Sicherheit der Benutzung und des Betriebes gefährdet werden, so ist von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten der Betrieb auf der ganzen Bahn, oder den betreffenden einzelnen Strecken einzustellen und nöthigenfalls die Herstellung von Seite des Staates auf Kosten des Vereines zu veranlassen.

## §. 86.

## 4. Verwendung der Disciplinar-Strafgelder.

Sämmtliche nach diesem Gesetze im Disciplinarwege verhängten Geldbußen verfallen dem Pensionsfond der Eisenbahn-Unternehmung, oder falls kein solcher Pensionsfond vorhanden ist, wenn die Privat-Unternehmung als solche die Strafe zahlt, dem Armenfond der Ortes oder der Gemeinde, wo der Verurtheilte seinen Aufenthalt hat.

## §. 87.

## 5. Strafgerichtlich verpönte Handlungen der Angestellten der Bahn.

Sollte ein Angestellter der Bahn in Bezug auf den Bahnbetrieb sich irgend einer in den allgemeinen Strafgesetzen für strafbar erklärten Handlung oder Unterlassung schuldig machen, so trifft denselben auch die in den Strafgesetzen verhängte Strafe, welche von dem competenten Strafgerichte zuerkennen ist.

Für einen solchen Fall ist das Disciplinarverfahren zwar unabhängig von der strafgerichtlichen Amtshandlung und selbst eines allenfälligen strafgerichtlichen Freisprechungs-Erkenntnisses durchzuführen; die zuckannte Disciplinarstrafe aber (mit Ausnahme einer etwa noch früher erforderlichen Dienstessuspension) erst nach beendeter strafgerichtlicher Amtshandlung in Vollzug zu setzen, so wie bei Vollziehung dieser Disciplinarstrafe auf das von dem Strafgerichte gefällte Straf-Erkenntniß gehörige Rücksiht zu nehmen.

An atarí kacsí minicterizlá de comerziú are potectatea de a aplica áncóntra dipentopatorú kúliorú ctatzi: i mi ale celorú private pedencele dicinlinari memorate ánc. §. 81, mi a farú de a ceasta, ánc privinga memeriórú dipentopatorú dela kúliúe private, are drentzú de al trape mi la pedence legale p n astopitatea comnetinte.

Acemenea mi gúbernie.ro respentivclorú dcri, ne temeú de concise fúkte ne kale coleciúle (ánc koleciúú konciúariórú), ánc potectatea de a strámtora prin múlte dela 100 púú la 2000 fl. m. k. ori prin ale mezloue legale ne ántrepinzelorit de kúli fer. private, ka ántp'znú terminú ce ce va defice, cú áncúincacú detoringele áncúce lorú din motive de ordino mi sekúitate.

Aceste múlte de vani ce vorú scote prin respentivclou gúbernie, kúndú terminúú ce c'a definiú, arú trece ándemertú.

Kúndú mezlouele de operatú ne kúliúe fer. arú deveni ántp'o ctare kare cú perikúzele sekúpitatea folocipei de áncúelo mi a áncúriórú, atáncú minicterizlá de comerziú va prekúma áncúatú totú áncúreca ne kale ántreacú ori ne znúe púúú mi áncúú de lipcú va ordina reparatúrelo necesarie din parte ctatziú ne specúle societatol.

## §. 86.

## 4. Aplicarea múntelorú (vanilorú) de pedence dicinlinari.

Tóte múntele de vani decretate dcur leceú a ceasta ne kale dicinlinare, kadú la fondzú de pensúne alú ántrepinzel, ear' kúndú ántrepinca ne are znú atare fondú mi kúndú pedanca o respúde áncúmi ántrepinca privatú ka atare, vani ce vorú da la fondzú stráclorú din lokzú ori komúitate, áncú mede kondemnatú.

## §. 87.

## 5. Fante din parte aplicáclorú cúncúe ádecútoriei penali.

Kúndú v'znú aplicatú alú kúlei fer. ce va face kúlavúle de vpe o fantú ori omnicú de kúratú prin leciúe penali úenerali ka demú de pedanca, va mi kúde ánc pedanca detepinatú ánc nsmítelo leci, ne kare i o va dekreta comnetintea ádecútorú penale.

An atare kacú pročesúra dicinlinare ce va épta nealápnatú de pročesúra ádecútorúacú penale, kúar mi kúndú ádecútorú penale arú pronúcia cúntingú avsolútorú; ear' áncúmi ecektare cúntingú dicinlinari (a farú de v'p'o respúncúne din noctú ce arú fi de lipcú máí nainte) ce va amúna púúú ce ce va termina neptantareá ádecútoriei penali, mi necútotú la ecektareá cúntingúlorú dicinlinari ce vorú áca totdeazna ánc kúncúderúúne cúntingúele ádecúúei penale.

## §. 88.

## 6. A fölügyelet költségei.

A fölügyelőség költségei általában az álladalm által viseltetnek, ellenben a vaspályavállalatok kötelesek, a fölügyelőségi, közigazgatási- és rendőri hivatalnokok számára a vaspálya ügyeiben előforduló szolgálati utazásoknál az első kocsi osztályra szolló szabadjegyeket adni.

## §. 89.

A magánvaspályauzleti vállalatok továbbá kötelesek, az álladalmi kormányának, az illető ministerium által megállapítandó általánosúszvegben azon fölös költséget megtéríteni, melly az illető pályából a tulajdonképeni rendőri fölügyelet (különösen ezen törvény II. szaka szerint) és a jövedéki hivatalos örködés miatt a f. kincstárra háramlik.

Nemkülönben a pályavállalatok az illető hivatalos eljárások megtétele végett szükséges hivatali helyiségek előállításáról és jó kárban tartásáról, valamint olly esetekben, hol az illető ministerium által szükségesnek ismértetnék, az illető hivatalnokok és szolgálók illő elhelyezéséről is, gondoskodni kötelesek.

## §. 90.

## 7. A rendőri közlönyök részéről fölügyelet és örködés.

Jöllehet a fennebbi elvek szerint a vaspályauzlet közvetlen fölügyelete és ellenőrzése műtanigazgatási tekintetben a fölügyelőséget, s legfelsőbb folyamodásilag a cs. k. kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministeriumot illeti, mindazáltal mind a vaspályavállalatok, mind pedig jezeknek hivatalos szolgálói kötelesek az általános rendőri törvényeket megtartani, s e tekintetben a biztonsági közlönyök és közigazgatási hatóságok fölügyelete alatt állanak.

## §. 91.

## 8. A szabályok kötelező ereje a már szabadékozott és engedményezett vaspályavállalatokra nézve.

Az ezen törvényben foglalt szabályok- és kötelezettségeknek a már engedményezett s szabadékozott vaspályavállalatok is alávetvék azon naptól kezdve, a mellyen jelen törvény hatályba lép.

Uj üzleti eszközök csupán ezen törvény szabálya szerint szerzethetnek be. A már létezők legfőbb 5 év alatt (ezen törvény hatályba lépése napjától számítva) ennek szabálya szerint megváltoztatandók, ha erre nézve az üzleti vállalatok folyamodványa folytán a kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministerium részéről kivételképen hosszabb határidő nem engedtetik.

## §. 88.

## 6. Kosten der Aufsicht.

Die Kosten der Generalinspektion werden im Allgemeinen vom Staate bestritten, dagegen sind die Eisenbahn-Unternehmungen verpflichtet, den Beamten der Generalinspektion und den politischen und polizeilichen Beamten bei den in Anlässen der Eisenbahn vorkommenden Dienstreisen Freikarten der ersten Wagenklasse zu ertheilen.

## §. 89.

Die Betriebs-Unternehmungen der Privat-eisenbahnen sind ferner verpflichtet, der Staatsverwaltung mittelst einer von dem betreffenden Ministerium festzusetzenden Pauschalsumme, denjenigen Mehraufwand zu ersetzen, welcher dem h. Aerar aus Anlaß der bezüglichen Bahn, für die eigentliche Polizeiaufsicht (insbeson dere nach Abschnitt II dieses Gesetzes) und für die gefällsamtliche Ueberwachung zur Last fällt.

Auch haben die Betriebs-Unternehmungen zum Behufe der Vornahme der bezüglichen Amtshandlungen für die Herstellung und Erhaltung der erforderlichen Amtlocalitäten, so wie in Fällen, wo es von dem competenten Ministerium für nothwendig erkannt werden sollte, für die anständige Unterkunft der betreffenden Beamten und Diener Sorge zu tragen.

## §. 90.

## 7. Aufsicht und Ueberwachung von Seite der Polizeiorgane.

Obgleich nach den vorstehenden Grundsätzen die unmittelbare Aufsicht und Controle des Eisenbahnbetriebes in technisch-administrativer Beziehung der Generalinspektion, und in höchster Instanz dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten zusteht, so sind doch auch sowohl die Eisenbahn-Unternehmungen, als auch die Beamten und Diener derselben verpflichtet, die allgemeinen Polizeigesetze zu befolgen, und unterstehen in dieser Beziehung der Ueberwachung der Sicherheitsorgane und politischen Behörden.

## §. 91.

## 8. Verbindlichkeiten der Vorschriften für die privilegirten und concessionirten Eisenbahn-Unternehmungen.

Den in diesem Gesetze enthaltenen Vorschriften und Verpflichtungen sind auch die bereits concessionirten und privilegirten Eisenbahn-Unternehmungen vom Tage, an welchem dieses Gesetz in Wirksamkeit tritt, unterworfen.

Neue Anschaffungen von Betriebsmitteln können bloß nach Vorschrift dieses Gesetzes Statt finden. Die bereits Vorhandenen müssen längstens binnen 5 Jahren (vom Tage der Wirksamkeit dieses Gesetzes gerechnet) nach Vorschrift derselben umgeändert werden, wenn nicht über Einscheiden der Betriebs-Unternehmungen von Seite des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten eine längere Frist ausnahmsweise zugestanden wird.

## §. 88.

## 6. Спеселе incenpatznel.

Спеселе incenpatzneli генерале се ворѣ прѣта нестетоѣ декѣтрѣ стѣтѣ; дѣсѣ дѣнтрепѣнеторѣи де кѣлѣ ферекате сѣнт деторѣи а да вѣлѣте грѣте дѣ карѣле де прѣма класѣ офѣциѣдѣлорѣ incenpatzneli генерале прѣкѣт ѣи офѣциѣдѣлорѣ политѣи ѣи политѣиѣнтѣ, кѣндѣ кѣлѣторѣскѣ дѣн офѣциѣѣ дѣ трѣвилѣ кѣлѣ ферекате.

## §. 89.

Дѣнтрепѣнеторѣи кѣлѣлорѣ фер. прѣвѣто сѣнт маѣ дѣколо деторѣи а рекѣмѣнѣса стѣтѣлѣ кѣ о сѣмѣтѣ арѣкѣтѣ несте тоѣѣ, че се ва деѣѣе до ресѣнтѣвѣлѣ министрѣи, ачѣлѣ лѣсѣѣ алѣ спѣселорѣѣ, че арѣ кѣдѣ асѣпра срѣрѣлѣлѣ дѣн касѣа ресѣнтѣвѣлѣ кѣлѣ фер. нѣнтрѣ incenpatzneli политѣиѣнтѣ (маѣ вѣрѣтоѣѣ дѣнѣ сѣчѣлѣнеѣ II. а ачѣтелѣ лѣрѣ) ѣи нѣнтрѣ контрола финанѣиѣре.

Асѣмѣнеѣа кѣндѣ ворѣѣ а се дѣнтрепѣнде ресѣнтѣвѣлѣ лѣкрѣрѣи офѣциѣлѣ, дѣнтрепѣнеторѣи сѣнт деторѣи а дѣнтрѣи нѣнтрѣ дѣнѣинѣдѣреѣ ѣи нестрѣреѣ нечѣсарѣлорѣѣ лѣкѣлѣтѣлѣи офѣциѣлѣ, прѣкѣт ѣи нѣнтрѣ дѣнѣкарѣиѣреѣ ресѣнтѣвѣлорѣѣ офѣциѣлѣи ѣи сѣрѣиторѣи дѣн касѣрѣле, дѣн карѣ ресѣнтѣвѣлѣ министрѣиѣѣ ва кѣпошѣе кѣ е де лѣсѣѣ.

## §. 90.

## 7. Incenpatzneli ѣи сѣнѣрѣверѣлѣреѣ дѣн парѣеѣа опрѣнелорѣѣ политѣиѣлѣ.

Дѣмѣи дѣнѣ прѣнѣиѣлѣ деѣволѣте дѣн ачѣаѣтѣлѣ лѣеѣ немѣзѣлѣте incenpatzneli ѣи контролѣѣ а оперѣчѣлѣлорѣѣ кѣ кѣлѣа ферекѣтѣѣ, дѣн прѣвѣнѣма технѣко админѣстрѣтивѣ компѣте incenpatzneli генерале ѣи дѣн чѣлѣ дѣн зрѣтѣ форѣ министрѣиѣлѣи де комѣрѣиѣѣ, кѣ тоѣе ачѣете аѣѣѣ дѣнтрепѣнеторѣи кѣлѣ ѣи офѣциѣлѣи ѣи сѣрѣиторѣи лорѣѣ сѣнт ѣвлѣрадѣи а ѣвсѣрѣвѣ лѣѣлѣ генералѣ политѣиѣне, ѣи дѣн прѣвѣнѣма ачѣаѣстѣа стѣѣ сѣѣ контрола органелорѣѣ де сѣкрѣтѣте ѣи а чѣлорѣѣ политѣиѣе.

## §. 91.

## 8. Потѣреѣа ѣвлѣгѣѣѣреѣ а ачѣеторѣѣ прѣскрѣпѣте нѣнтрѣ дѣнтрепѣнеторѣи де кѣлѣ фер. прѣвѣлѣѣрадѣи ѣи кѣнчѣсѣнѣрадѣи.

Дѣн зѣса дѣн карѣе ва инѣтра дѣн актѣвѣтѣте ачѣаѣстѣѣ лѣеѣе ворѣѣ ѣи сѣнѣпѣтѣи прѣскрѣпѣтелорѣѣ ѣи ѣвлѣгѣчѣлѣлорѣѣ кѣпрѣнѣсѣ дѣн трѣнѣса ѣи ачѣѣ дѣнтрепѣнеторѣи де кѣлѣ фер. карѣи се аѣлѣ прѣвѣлѣѣрадѣи ѣи кѣнчѣсѣнѣрадѣи.

Нѣѣѣе меѣлѣче де лѣкрѣтѣѣ не ачѣете кѣлѣ се ворѣѣ маѣ нотѣе прѣкѣрѣа нѣмаѣ дѣнѣ прѣскрѣпѣтѣлѣѣ ачѣетѣлѣ лѣрѣи; еѣр ачѣеѣе че се аѣлѣ акѣтѣ дѣн ѣинѣдѣѣ, се ворѣѣ сѣлѣма дѣнѣ прѣскрѣпѣтѣлѣѣ ачѣетѣлѣ лѣрѣи дѣн терѣмѣнѣѣ чѣлѣѣ мѣлѣѣ де 5. аѣи комѣнѣстѣлѣ дѣла пѣѣлѣкарѣеѣ еѣ, де нѣкѣтѣма министрѣиѣлѣѣ де комѣрѣиѣѣ дѣнѣ чѣреѣреѣ дѣнтрепѣнеторѣи лорѣѣѣ ва адѣмѣте врѣѣ ѣсчѣлѣтѣнеѣ.

## 92. §.

Azon vaspályák iránt, mellyeken az üzlet nem gőzgépek, hanem más erők által folytatatik, egy külön üzleti rendtartás által, jelen törvénynek ezen vaspályák sajátlagos viszonyaira illő határozatai fölhasználása mellett, czélszerű intézkedés fog tétetni.

II. A vaspályákat használó vagy ezekkel különben érintkezésben jövő személyek (a közönség) kötelelességei.

## 93. §.

## a) Általános kötelelesség.

Azon személyek, kik a pályát utazásra vagy málhák szállítására használják, kötelesek magukat a szállításra nézve megállapított és közzétett föltételekhez szabni, a pályauzleti rendtartás, szabályszerűség és biztonság iránt kibocsátott szabályokat pontosan megtartani, és azon utasításoknak, mellyeket netalán a fölügyelő és vonatkísérő személyzet adni szükségesnek vél, készséggel engedelmeskedni.

## 94. §.

## b) Utazási okmányok és jövedéki hivatali eljárás.

Minden utazó, a ki a pályán utazni kíván, köteles az utazási okmányok iránt kibocsátott törvényes szabályokat pontosan megtartani, és a jövedéki hivatali kezelés alá tartozó málhait ennek kelten alája vetni.

Ezen szabály a közhirreendő fölvételi föltételekben világosan megjegyzendő.

## 95. §.

## c) Föl- és leszállás.

Minden utazó a vonat menete közben, a föl- és leszállástól, az ajtó szükségtelen megnyitásától és az eldtérre lépéstől ovakodni köteles.

## 96. §.

## d) A pályára lépés.

Azon személyeknek, kik a pálya szolgálati vagy dolgozó személyzetéhez nem tartoznak, vagy a kik erre nézve különös engedellemmel ellátva nincsenek, a pályára, az ehez tartozó férhelyekbe, lejtekre, közpartokra, árkokba, sat. lépniök nem szabad, a be- és kijárára, a föl- és leszállásra megállapított pályaudvari helyeket, a pályáni átjárásra megállapított pontokat, végül az elküldésekre rendelt helyiségeket kivéve.

A pályasorompók önkénytes megnyitása, az ezeken keresztülbuvás vagy áthágás tilos; a pályáni

## §. 92.

Für Eisenbahnen, welche mit anderen Kräften als Dampfmaschinen betrieben werden, wird durch eine besondere Betriebs-Ordnung mit Benützung der auf die eigenthümlichen Verhältnisse derselben passenden Bestimmungen des vorliegenden Gesetzes das Geeignete bestimmt.

II. Verpflichtungen derjenigen Personen (des Publicums), welche die Eisenbahn benützen, oder sonst mit derselben in Beziehung kommen.

## §. 93.

## a) Allgemeine Verpflichtung.

Diejenigen Personen, welche die Bahn zur Reise oder zur Versendung von Sachen benützen, haben sich nach den für die Beförderung festgesetzten und veröffentlichten Bedingungen zu benehmen, die für die Aufrechthaltung der Ordnung, Regelmäßigkeit und Sicherheit des Bahnbetriebes erlassenen Vorschriften genau zu beobachten, und den Weisungen, welche etwa das Aufsichts- und Zugspersonale in dieser Beziehung zu ertheilen für nöthig findet, willige Folge zu geben.

## §. 94.

## h) Reiseurkunden und gefällsämliche Amtshandlung.

Jeder Reisende, der auf der Bahn befördert werden will, hat die rücksichtlich der Reiseurkunde erlassenen gesetzlichen Vorschriften genau zu befolgen, und die einer gefällsämlichen Behandlung unterliegenden Sachen derselben gehörig zu unterziehen.

Diese Vorschrift ist ausdrücklich in den öffentlich kundzumachenden Aufnahmebedingungen zu bemerken.

## §. 95.

## c) Auf- und Absteigen.

Jeder Reisende hat sich des Auf- und Absteigens, während der Zug im Gange ist, des unndthigen Oeffnens der Thüre und Betretung der Plattform zu enthalten.

## §. 96.

## d) Betreten der Bahn.

Personen, die nicht zum Dienst- oder Arbeitspersonale der Bahn selbst gehören, oder die mit einer besonderen Erlaubniß hiezu nicht versehen sind, dürfen die Bahn, die dazu gehörigen Räume, Böschungen, Bermen, Gruben ic. nicht betreten, ausgenommen an den für die Zu- und Abgänge, und für das Auf- und Absteigen festgesetzten Plätzen der Bahnhöfe, an den zum Uebergange über die Bahn festgesetzten Punkten, endlich in den zur Versendung gewidmeten Localitäten.

Das eigenmächtige Eröffnen der Bahnschranken, sowie das Durchschlüpfen oder Uebersteigen

## §. 92.

Нентрх кълме ферекате, не каре оперъчизниле се факъ къ алте потери ши нъ къ макине де вапоръ, се воръ дичезне челе де липсъ притр'онъ перъдъ-мжнъ спечале, дн каре се воръ лза дн конци-деръчизне ши дичъсечизниле ачестеї лецї, прекажъ воръ креспонде реферинцелоръ синъларї але ачесторъ кълм.

II. Detoringъ челоръ (пъликълъ) че се фолосекъ де кълме ферекате опї винъ дн контантъ къ еле.

## §. 93.

## a) Detoringъ ценерале.

Чел че воїескъ а кълторї опї а еспеди лъкръри не калеа ферекажъ, се воръ цинъ де конди-чизниле ставилте ши пъликате нентрх транспортъ, воръ овсерва прескриптеле еммисе нентрх свци-пероа ordineї, перъларитатеї ши свкрпitateї дн ачесте оперъчизнї ши се воръ свпзне де възвоїр mandatorъ, че персоналжъ де инспечизне ши де днтрепринсъ ва афла къ кале а ле да дн привинца ачесте.

## §. 94.

## b) Докзминте де кълторї ши оперъчизнї финансиари.

Фїзкаре кълторъ, каре воїешче а фї транспр-татъ не калеа ферекажъ, аро а овсерва къ акъратъ прескриптеле легалї еммисе дн привинца докзминтелоръ де кълторї ши а се свпзне опоръ-чизнеї финансиари дн привинца лъкрърилоръ сало че се цинъ де ачесте.

Ачестъ прескриптъ се ва днсемна априатъ дн кондичизниле де свчепере, че се воръ да дн кс-пошчинца пъликъ.

## §. 95.

## c) Считжъ ши датжъ жосъ дин каръ.

Фїзкаре кълторъ се ва фери де а се сї опї а се да жосъ кндъ тръсра се афлъ торжндъ, асемenea де а декиде жїа фъръ девинъ ши де а ста не поджжъ дїнаїтеа жїеї.

## §. 96.

## d) Кълкареа саъ дтвлареа не калеа ферекажъ.

Челоръ че нъ се цинъ де персоналжъ де сер-вїдъ опї лъкръ алъ кълмеї фер. опї карїї нъ аз пер-миссїзне спочїале спре ачесте, нъ е їертатъ а кълка опї а дтвла не калеа фер. ши дн спаделе че се цинъ де еа, не ръзореле еї, не къръриле де не валъ (шанъд), прїн гропеле еї ш. ч. л., афаръ де локъриле dectinate нентрх треакъжъ несте кале ши дн фїне де днкъперїле dectinate нентрх еспедїре.

Е интерпїсъ а декиде де капжжъ сежъ варїера калел опї а се сїркъра прїн еа опї а сїри несте



átmenetel, a nélkül, hogy azon megállapodni lehetne, csak akkor van megengedve, midőn a zársorompók nyitva találhatók, vagy miután ezek a pályára fölügyelő személyzet által megnyitattak.

Az állatokkal befogott járműveknek, továbbá háttas lovaknak és hajtott marháknak a sorompók megnyitásárai várakozásnál a pályához nagyon közel jönniök nem szabad; a fölügyelő személyzet ebbeli intései pontosan teljesítendők.

## §. 97.

A pálya közvetlen közelében állatok csak gondos fölügyelet alatt legelhetnek, és arra ügyelni kell, hogy ezek a pályára és a hozzátartozó részekre ne menjenek, a kerítéseket át ne hágják, és a vonatok elmenetelénél meg ne ijedjenek.

## §. 98.

e) A pályákban rongálások és változtatások.

A pályának és a hozzátartozóknak, következőkép nem csak a vágánynak, hanem a gátaknak, közpartoknak, árkoknak és építési tárgyakkal, kerítéseknek, zársorompóknak, intőablaknak, jövedéki-oszlopoknak, mérföldmutatóknak, jeladókészülteknek sat. minden rongálása, elmozdítása vagy változtatása tilos, nemkülönbén szigorúan meg van tiltva, bármely tárgyat a sínekre vagy azok mellé a pálya és pályatartozmányok körületébe tenni, vagy a jeleket utánozni.

Az utazóknak végre a járületi eszközök bármely rongálása tiltatik.

## §. 99.

f) A pálya szomszédjai és ezeknek a pálya közelébeni mihez tartása.

A pálya környékében szomszédoknak olly intézkedéseket és készüléket, mellyek a pálya vagy pályatartozmányok fönnállását, vagy ezeknek szabályszerű és biztos használatát veszélyeztetnék, avvagy tűzveszélyt idézhetnének elő, tenni és létesíteni nem szabad. Olly földtéri változásoknál, mellyek által azon hely, hol változásnak történnie kell, a pályatulajdonhoz közelebb jönne, továbbá tűzveszélyesnek nyilvánított környékben tenni szándékolt építményeknél, az üzlet fölötti fölügyeletre hivatott, valamint az illető közigazgatási hatóságának engedélye mindég előlegesen kikérendő.

Könnyen gyúladható anyagoknak a pálya tűzveszélyes körületében szabad fölhalmozása kerülendő, a magában ugyan tűzmentes, hanem tűzveszélyes tárgyak eltételére rendelt férhelyeknek kellő elzárására folytonos gond fordítandó.

derselben ist untersagt; der Uebergang über die Bahn ist bloß gestattet; jedoch ohne auf derselben zu verweilen, wenn die Absperreschranken offen angetroffen werden, oder nachdem deren Eröffnung durch das Bahnaufsichtspersonale Statt gefunden hat.

Die mit Thieren bespannten Fuhrwerke, dann Reitpferde und Treibvieh dürfen beim Zuwarten auf die Eröffnung der Schranken, der Bahn nicht zu nahe kommen; den diesfälligen Warnungen des Aufsichtspersonales ist genau Folge zu leisten.

## §. 97.

In der unmittelbaren Nähe der Bahn dürfen Thiere bloß unter sorgfältiger Aufsicht weiden, und es ist dafür Sorge zu tragen, daß sie die Bahn und das Zugehör nicht betreten, oder die Einfriedungen überschreiten und nicht bei der Vorüberfahrt der Züge scheu werden.

## §. 98.

e) Beschädigung und Veränderung an der Bahn.

Jede Beschädigung, jede Verrückung oder Veränderung an der Bahn und ihrem Zugehör, folglich nicht bloß an dem Geleise, sondern auch an den Dämmen, Bermen, Gräben und an den Bauobjecten, Einfriedungen, Verschlößschranken, Warnungstafeln, Gefällssäulen, Meilenzeigern, Signalvorrichtungen etc. ist verboten, ebenso ist es strengstens verboten, Gegenstände was immer für einer Art auf die Bahnschienen, oder neben denselben im Bereiche der Bahn oder des Zugehörtes zu legen, oder Signale nachzuahmen.

Den Reisenden ist endlich jede Beschädigung der Fahrbetriebsmittel untersagt.

## §. 99.

f) Anrainer der Bahn und Benahmen in der Nähe derselben.

In der Umgebung der Bahn dürfen von den Anrainern Anstalten nicht gerissen oder Herstellungen nicht ausgeführt werden, welche den Bestand der Bahn oder ihres Zugehörtes oder die regelmäßige und sichere Benutzung derselben gefährden, oder welche eine Feuergefährlichkeit herbeiführen könnten. In Terrainveränderungen, wodurch die Stelle, wo die Veränderung vorgenommen werden soll, dem Bahneigenthume näher gerückt würde, dann zu Bauführungen, welche in dem als feuergefährlich erklärten Bereiche vorgenommen werden wollen, muß immer vorläufig die Bewilligung der zur Oberaufsicht über den Betrieb berufenen, sowie von der betreffenden politischen Behörde eingeholt werden.

Die freie Lagerung von leicht feuerfangenden Stoffen im Bereiche der Feuergefährlichkeit der Bahn ist zu vermeiden, für den gehörigen Verschluß der an und für sich zwar feuersicheren, aber zur Aufbewahrung feuergefährlicher Gegenstände gewidmeten Räume stets zu sorgen.

oa. Трочера песте дпсамі калеа е іеріалъ — Фъръ дпсъ а сіа дп локъ пе еа — нсмаі кндъ варіереле се афлъ дескісе орі дъпче персоналлъ до інсепчїзне ле а дескісе.

Трѣсхреле къ вїтеле дпхмате орі дпжгате, калі де кълрї мї вїтеле. де мжнатѣ (ѣрме ш. ч. л.), кндѣ адаетъ съ се дескідъ варіера, съ пз се преа апропїз деїкале. Дп прївїнда ачоса са ворѣ овсерва къ акратедъ адмонїчїзіле персоналлъ де інсепчїзне.

## §. 97.

Вїтеле ворѣ потеа пасче дп немезїата апропїаре де калеа фер. пз маї сѣвт вѣпъ прїверїаре, мї се ва авѣ де грїде ка съ пз калче дп кале мї пе локрїле (че се пїнѣ де еа, пїче съ трекъ песте дпгрѣдїтър мї съ пз се спарїз кндѣ трече трѣсра.

## §. 98.

e) Стрїкчїзнї мї стрїмїтърї ла калеа ферекатъ.

Верї че стрїкчїзне, мїтаре дїн локъ орі скїмвѣчїзне ла калеа фер, прїп зрмаре пз нсмаї ла зрме саѣ шїне, чї мї ла резоре, кърѣрї, гропї мї овіентеле де констрїтъръ, ла дпгрѣдїтѣре, варіереле де дпкїатѣ, табеле де лзаре а мїнте, колїмнеле фїнанцїарї, арїтѣорїе де мїлѣрї, апарателе де сеппале, ш. ч. л. е проїсїтъ; асеменеа е інтерзїссѣ кз аспїме а пзне верї че лѣкр пе шїнеле калеї орі лѣпгъ еле дп кзпрїнсѣлї еї мї алѣ лѣкрѣрїлорѣ че се пїнѣ де дптрепрїнсѣ.

Дп фїне мї кълѣторїлорѣ е інтерзїсѣ верї че стрїкчїзне а лѣкрѣрїлорѣ че се пїнѣ де дптрепрїнсѣ.

## §. 99.

f) Дпвечїнацїї калеї фер. мї пзлїареа апроде де еа.

Дпвечїнацїї калеї фер. пз ворѣ потѣ дпфїнда орі констрї дп дпгрецїтїрїмеа еї нїмїка че арѣ потеа перїкїла есїцїнда еї орі а челорѣ че се пїнѣ де еа орі перїлата мї сѣкѣра фолосїре де джпса, орі че арѣ потеа адѣче перїкїлѣ де фокѣ. Дп скїмвѣрїле терепкїлї, прїп каре локкѣ дп каре се фаче скїмвѣчїзнеа девїне маї апроде де пропїетатеа калеї, орі ла констрїтїреле че сїнт а се фаче дп кзпрїнсѣлї декїаратѣ де перїкїлосѣ пентрѣ фокѣ, се ва чере тотдеасна маї дпїнте пермїссїзнеа асторїтатеї дпсѣрїнате кз інсепчїзнеа сїнерїоре песте дптрепрїнсѣ, прежм мї пермїссїзнеа ресептївеї асторїтѣї полїтїче.

Се ва дпгрїцї тотдеасна, ка дп кзпрїнсѣлї калеї перїколосѣ де фокѣ съ пз се амеже орі дескарче матерїе зшлорѣ апрїнзївїлї; прежм мї ка дпкѣперїле деалтїнте сѣкѣре дп контра фоккїлї, дпсѣ децїнате пентрѣ а пїнѣ дп еле овіенте перїкїлосе де фокѣ, съ се дпкїдѣ тотѣ деасна кзм се кале.

A bevételre készen fekvő mezei termékek a pályától lehetőleg távol rakandók, végre erdő- és általában faültetvényeknél azon lehetőség elhárítására, hogy a pálya szélterületek által elzárthatók, figyelem fordítandó.

## §. 100.

Erdők, csaltók vagy bokrok kivágása, egyes fák levágása vagy leeresztése, a marhának legelőre hajtása, kavics- és agyag-ásás és általában minden cselekvény, melly által a földszíne fölporhanyodhatnék, a pályára tárgyak eshetnének, föld- és kövmlások idéztethetnének elő, a földet azon darabjain s pontjain, a mellyek az erre hivatott hatóság által e végre világosan kijelöltettek, tilos.

## §. 101.

g) Ezen szabályok fölötti örködés.

A községi előljárók, biztonsági közlönyök és általában a közigazgatósági hatóságok kötelesek, a fennebbi szabályok (ezen törvény II. szaka) szigoru megtartása fölött örködni, a fölügyelettel megbízott pályaszemélyzetnek e tekintetben a leghatóság segélyt nyújtani, az áthágókat a körülmények szerint őrizet alá venni, és az illető bírói hatóságnak büntetés végett átadni.

## §. 102.

A pálya alkalmazottjainak jogában áll, az érintett szabályok áthágóit, kik a hozzájuk intézett intéseknél nem engedelmesskednek, vagy valamelly az üzlet biztonságát zavaró vagy ezt veszélyeztetett követtek el, olly esetekben, a hol a rendőri (közigazgatási) avagy bírói hatóságnak segélye azzonnal kéznél nem lenne, letartóztatni, és a közlebbi közigazgatási, álladalmi ügyészségi, vagy bírói hatóságnak további eljárás végett átadni.

A pályahivatalnokokra és szolgákra ruházott ezen rendőri hatáskör gyakorlata és általában kötelességeik lelkiismeretes teljesítése végett, azon hivatalnokok és szolgák, kiket a helyviszonyokhoz képest a pálya, az ehez tartozó intézetek és a pályát használó közönség fölötti fölügyelet illeti, a magánpályáknál is az álladalmi kormány által megfogják hiteltetni.

Az illy módon fölesketett pályahivatalnokok és szolgák szolgálatuk teljesítésére nézve, a közönség irányában, magán pályákon is más nyilvános közigazgatási hivatalnokokkal egyiránt a törvényes ótalomban részesülnek.

Die zur Einfuhr bereit liegenden Feldfrüchte sind in thunlichste Entfernung von der Bahn zu bringen, endlich ist bei Waldanlagen und überhaupt bei Baumpflanzungen auf die Beseitigung der Möglichkeit, daß durch Windbrüche die Bahn verlegt würde, Rücksicht zu nehmen.

## §. 100.

Das Abtreiben der Waldungen, Gebüsch oder Sträucher, das Fällen oder Herablassen einzelner Bäume, das Austreiben des Viehes auf die Weide, die Gewinnung von Schotter, das Graben von Lehm und überhaupt jede Handlung, durch welche das Erdreich aufgelockert wird, Gegenstände auf die Bahn fallen, Erdrutschungen oder Steinablosungen hervorgebracht werden können, ist auf denjenigen Strecken und Punkten der Grundstücke, welche von der dazu berufenen Behörde ausdrücklich aus diesem Anlasse bezeichnet worden sind, untersagt.

## §. 101.

g) Ueberwachung dieser Vorschriften.

Die Gemeinde-Vorstände, die Sicherheitsorgane und überhaupt die politischen Behörden sind verpflichtet, über die genaue Befolgung der vorstehenden Vorschriften (des Abschnittes II dieses Gesetzes) zu wachen, dem mit der Aufsicht betrauten Bahnpersonal in dieser Beziehung die wirksamste Assistentz zu leisten, die Uebertreter nach Umständen in Gewahrsam zu nehmen, und der competenten Gerichtsbehörde zur Bestrafung zu übergeben.

## §. 102.

Die Angestellten der Bahn sind berechtigt, Uebertreter der bemerkten Vorschriften, welche den an sie ergangenen Ermahnungen nicht Folge leisten, oder eine die Sicherheit des Betriebes störende oder sie gefährdende Handlung bereits verübt haben, in Fällen, wo die Hilfe der Polizei (politischen) oder richterlichen Behörde nicht so gleich bei der Hand ist, anzuhalten, und der nächsten politischen Staatsanwaltschafts- oder richterlichen Behörde zur weiteren Behandlung zu übergeben.

Behufs der Ausübung dieses den Bahnbeamten und Dienern übertragenen polizeilichen Wirkungskreises, sowie zum Behufe der gewissenhafteren Erfüllung ihrer Verbindlichkeiten überhaupt werden diejenigen Bahnbeamten und Diener, welchen nach den Localverhältnissen die Aufsicht über die Bahn, die hierzu gehörigen Anstalten, und das die Bahn benützende Publicum zusteht, auch auf Privatbahnen von der Staatsverwaltung in Eid genommen werden.

Die auf solche Weise beeideten Bahnbeamten und Diener genießen rücksichtlich ihrer Dienstverrichtungen gegenüber dem Publicum auch auf Privatbahnen den gesetzlichen Schutz gleich anderen öffentlichen Verwaltungsbeamten.

Фршутеле де кампу децинате спре импортаре, съ се амезе камп се ва потеа маї де парте де кале; ла пмнтаре де пдспрї ми несте тот де помї ми копачї не лнрг кало, съ се алъ дн ведере ка нъ кампа ла вжнтспрї марї съ се дмнедече калеа прїн еле.

## §. 100.

Смзлереа де пдспрї, тфе, тїареа опрї спрї-реа де копачї, мжнареа вїтелоръ ла пдспрїне, скотереа де нетрїмїѝ, спареа днлъ лѝѝ ми несте тотъ верї че фантъ опрї лжкране, прїн каре пдмжнтлѝ се фаче стерпїносѝ сеаѝ фърмчїосѝ, прїн каре каде чева. не кале опрї се полъ касса лжнеркїтаре ми рснтспре де пдмжнтъ опрї де нетре, сжнт интерпїце не локспїле ми пжнтспрїле каре дїн касса ачеаста сжнт днценмате аспїатѝ деркїтър азторїтатеа компетїте.

## §. 101.

g) Контроллереа ачесторъ прескпїте.

Канїл коммспналї, оргanelе де секспїтате ми несте тотъ аспорїтїдїле полїтїче сжнт овлїгате а прїверїа ка съ се овсерве кз акспратегъ ачесте прескпїте (дїн сенчїснеа II. а ачестеї лецї), а да асїсїнгъ енерпїкъ персоналлї днтрспїнсої дн-сърчїналѝ кз їнспенчїснеа ачестеа, а прїнде днлъ днтрспїтспрї не кълкторїл ачесторъ лерї ми аї да ла компетїтеа аспорїтате жсдерїаре спре недеанс.

## §. 102.

Аплїкацїї калей фер. аз потестатеа де а прїнде дншїї не кълкторїл ачесторъ прескпїте каре нъ асклѝт де адмонїчїснеа че лї с'а флкїѝ опрї канїл аз ми комїсѝ о фантъ смїнтїторе де секспїтатеа оперчїжїлоръ опрї перїкїлосѝ пентрѝ ачое секспїтате, дн касспїле кжндѝ нъ се афлъ нсмаї деркїт ла дндемжнъ ажторїк дїн партеа оргanelоръ полїтїче опрї дїн партеа аспорїтатеї жсдекїторешчї, — ми а да не ачестї кълкторї ла чое маї деапрїне аспорїтате полїтїкъ опрї де прокспратспра де етатѝ опрї жсдекїторесакъ спре трапаре маї де парте.

Спре деплїнїреа ачестеї сфере де актївїтате полїцїанъ конкрежїте оффїцїалїоръ ми сервїторїлоръ дела кїлїле ферекате, прекжм ми спре а дмплїнї кз кредїнгъ овлїгчїснїле пссе аспрїле, потестатеа де етатѝ ва лза жсрїтжнїѝ ми ла кїлїле прївате дела ачеї оффїцїалї ми сервїторї, кърора днлъ реферїнгеле локалї ле компете їнспенчїснеа несте калеа фер., несте ашежїмїтеле че се цїнѝ де еа ми несте пвїлїкїл че се фолосешче де еа.

Атапї оффїцїалї ми сервїторї жсрацї дн модлѝ ачестеа, се воръ вжкспра днїнїтеа пвїлїкїлї, дн прївїнца фспнчїснїлоръ лоръ оффїцїалї, ми ла кїлїле фер. прївате де ачешї протепчїсне легале де каре се вжкспрї ми челлалї оффїцїалї де адмїнїстрчїснеа пвїлїкїл.

103. §.

A jelen törvény szabálya elleni minden cselekvény vagy mulasztás, ezen törvény és az általában büntető törvény határozatai szerint fenytetik.

Baumgartner s. k.

Tartalom.

I. A vaspálya üzleti vállalatoknak és hivatalnokainak köteleességei.

A) Általános szabályok a pályauzletre nézve.

- a) Engedély a pálya megnyitására.
b) Ennek föltételei.
c) A pálya- és üzleti eszközök jó karban tartása, a hivatalnokok és szolgák alkalmazása.
d) Menetrend, díjszabás és fölvételi föltételek.

- e) A hivatalnokok és szolgák utasítása.
f) Üzletháborítások és balesemények.
g) Kezesség.
h) A mozdonyok minősége.
i) Személy- és málhakocsik.
k) A vonatok összeállítás.
l) Elővigyázatok a menetnél.
m) A pálya fölötti örködés és jelek.

B) Az álladalmi pályánál alkalmazott hivatalnokok és szolgák köteleességei.

- a) a pályának az álladalmi kormány általi közvetlen üzleténél.
b) A pályauzlet bérbeadásánál.
c) A magán vaspályavállalatoknak, nemkülönben ezek hivatalnokai- és szolgálainak köteleességei.

- a) Az engedély kieszközlése.
b) Igazgatóság föllállítása.
c) A hivatalnokok és szolgák nyilvánosságban tartása.
d) Ezeknek utasításai és köteleességei.
e) Számvitel.
f) Adófizetés.
g) Menetrend, díjszabás és fölvételi föltételek.
h) A posta szállítása.
i) Katonaszállítmányok.
k) Ostromállapot és hadi idők.

D) Fölügyelet és ellenörködés.

- 1. A pályaugazgatóságok részéről.
2. A föfelügyelőség részéről.

- a) Általában.
b) A pálya építési állapotára nézve.
c) Az üzleti eszközökre nézve.
d) A menetrendre, a személyi és máhaforgalmat tárgyazó díjszabásokra és határozatokra nézve.

e) A hivatalnokokra és szolgákra nézve.

- aa) A föfelügyelőség fegyelmi hatalma általában.
bb) A rend föntartása iránti intézkedések.
cc) Fegyelmi büntetések.
dd) Ítéletek, és ezek elleni jogorvoslatok.
ee) Képességi táblák.
ff) Az ítéletek végrehajtása.
3. Az üzleti vállalatok igazgatóságai és tagjai elleni büntetések.
4. A pénzbüntetések mirefordítása.
5. A pálya alkalmazottjainak büntető bíróságilag tiltott cselekvényei.
6. A fölügyelet költségei.
7. A rendőrség részéről fölügyelet és örködés.
8. A szabályok kötelező ereje a már szabadékozott és engedményezett vaspályavállalatokra nézve.

II. A vaspályákat használó vagy ezekkel különben érintkezésben jövő személyek (a közönség) köteleességei.

- a) Általános kötelezettségek.
b) Utazási okmányok és jövedék hivatali eljárások.
c) Föl- és leszállás.
d) A pályára lépés.
e) A pályabani rongálások és változtatások.
f) A pálya szomszédjai, és ezeknek a pálya közelébeni mihez tartása.
g) Ezen szabályok fölötti örködés.

§. 103.

Jede Handlung oder Unterlassung gegen die Vorschriften dieses Gesetzes, wird nach Maßgabe desselben und nach den Bestimmungen des allgemeinen Strafgesetzes geahndet.

Baumgartner m. p.

Inhalt.

I. Verpflichtungen der Eisenbahnbetriebs-Unternehmungen und ihrer Angestellten.

A. Allgemeine Vorschriften für den Bahnbetrieb.

- a) Bewilligung zur Eröffnung der Bahn.
b) Bedingungen hiezu.
c) Erhaltung der Bahn und der Betriebsmittel, Anstellung der Beamten und Diener.
d) Fahrordnung, Tarife und Aufnahmebedingungen.

- e) Instruction der Beamten und Diener.
f) Betriebsstörungen und Unglücksfälle.
g) Haftung.
h) Beschaffenheit der Locomotive.
i) Personen- und Güterwagen.
k) Zusammenstellung der Züge.
l) Vorschriften bei der Fahrt.
m) Bewachung der Bahn und Signale.

B. Verpflichtungen der an den Staatsbahnen ange- stellten Beamten und Diener.

- a) Bei dem unmittelbaren Betriebe der Bahn durch die Staats- verwaltung.
b) Bei Verpachtung des Bahnbetriebes.

C. Verpflichtungen der Privateisenbahn-Unterneh- mungen, sowie ihrer Beamten und Diener.

- a) Erwirkung der Concession.
b) Aufstellung einer Direction.
c) Evidenzhaltung der Beamten und Diener.
d) Instructionen und Verpflichtungen derselben.
e) Rechnungsführung.
f) Steuerentrichtung.
g) Fahrordnung, Tarife und Aufnahmebedingungen.
h) Beförderung der Post.
i) Militärtransporte.
k) Belagerungszustand und Kriegzeiten.

D. Aufsicht und Controle.

- 1. Von Seite der Bahndirectionen.
2. Von Seite der Generalinspektion.

- a) Im Allgemeinen.
b) In Betreff des Bauzustandes der Bahn.
c) Der Betriebsmittel.
d) In Betreff der Fahrordnung, Tarife und Bestim- mungen über den Personen- und Sachenverkehr

e) In Betreff der Beamten und Diener.

- aa) Disciplinargewalt der Generalinspektion im Allgemeinen.
bb) Verfügungen zur Erhaltung der Ordnung.
cc) Disciplinarstrafen.
dd) Erkenntnisse und Rechtsmittel dagegen.
ee) Qualifikationstabellen.
ff) Ausführung der Erkenntnisse.
3. Strafen gegen die Directionen und Mitglieder der Betriebsunternehmungen.
4. Verwendung der Strafgelder.
5. Strafgerichtlich verpönte Handlungen der Angestellten der Bahn.
6. Kosten der Aufsicht.
7. Aufsicht und Ueberwachung von Seite der Polizei- organe.
8. Verbindlichkeit der Vorschriften für die bereits privile- gierten und concessionirten Eisenbahnunternehmungen.

II. Verpflichtungen derjenigen Personen (des Publicums), welche die Eisenbahnen benutzen, oder sonst mit denselben in Be- rührung kommen.

- a) Allgemeine Verpflichtungen.
b) Reisetunden und gefällsamtliche Amtshandlungen.
c) Auf- und Absteigen.
d) Betreten der Bahn.
e) Beschädigungen und Veränderungen an der Bahn.
f) Anrainer der Bahn und Beneshmen in der Nähe derselben.
g) Ueberwachung dieser Vorschriften.

§. 103.

Всиче фантъ опрi оmmиссъ фн контра прескрипторъ ачестей мепi се ва педепци дспъ дичисе- чиснле еи ми дспъ а ле кодичелси пенале генерале.

Баумгартнеръ м. п.

КЪИРИНСЪЛЪ:

I. Detorinđele днтрепринзеторилоръ де кълї ферекате шале апликадилоръ лоръ.

A. Прескриптеле генералї нентр днтрепринса де кълї ферекате.

- a) Кончечиснеа де а дескїде о кале ферекате.
b) Кондїчїснїле ла ачеста.
c) Консервареа кълї шї а меэчелоръ де оператъ не еа; апликареа оффїциаллоръ шї сервиторилоръ.
d) Регъла де дмлетъ саъ кълторїтъ, тарїффа шї кондїчїснїле дъ ссчепчїсне.

- e) Инстръчїснїеа оффїциаллоръ шї сервиторилоръ.
f) Тървэррї фн дмлетъ шї касрї де инфортснїе.
g) Казчїсне.
h) Кзалїтатеа локомолїнеї.
i) Каръ де персоне шї де лърррї саъ мерчї.
k) Ашезареа тръсрелоръ.
l) Прекасчїснї ла дмлетъ саъ мерсъ.
m) Прїверїареа кълї шї сепнале.

B) Detorinđele оффїциаллоръ шї сервиторилоръ ла кълїле статълї.

- a) Ла адмїнїстрареа кълї деадрентъл дїн партеа сtatълї.
b) Ла аръндареа днтрепрїнсеї де кълї ферекате.
c) Detorinđele днтрепринзеторилоръ прївацїде кълї ферекате, а ле оффїциаллоръ шї сервиторилоръ лоръ.

- a) Скоттереа кончечїснїеї.
b) Консїтїсїреа знеї дїрепчїснїеї.
c) Цїнереа фн сtаре евідїнте а оффїциаллоръ шї сервиторилоръ.
d) Инстръчїснїле шї деторїнđеле лоръ.
e) Цїнереа рълїснїлоръ.
f) Респъндереа конпрїсчїснїеї.
g) Регъла де дмлетъ саъ мерсъ, тарїффа шї кондїчїснїле.
h) Еспедїреа постей.
i) Транспорте мїлїтарї.
k) Сtаре маршїале шї тїмърї велїче.

D. Інспенчїснїеа шї контролла.

- 1. Дїн партеа дїрепторателоръ де келї.
2. Дїн партеа їнспенторатълї генерале.

- a) Песте тотъ.
b) Фн прївїнџа констръчїснїеї кълїеї.
c) Фн прївїнџа меэчелоръ де дмлетъ саъ транспортъ.
d) Фн прївїнџа регълїеї де мерсъ, а тарїффеї шї а дїсчїсчїснїлоръ де комерчїелъ (кожмлетълъ) де персоне шї де лърррї.

e) Фн прївїнџа оффїциаллоръ шї сервиторилоръ.

- aa) Потестатеа дїсчїплїнаре а їнспенторатълї генерале песте тотъ.
bb) Месъре нентр ссчїнїереа ордїнеї.
cc) Педенсе дїсчїплїнарї.
dd) Сжтїнге шї ремеже легалї фн контра.
ee) Табелле де кълїфїкчїснїе.
ff) Есекutareа сжтїнїелоръ.
3. Педенседе дїрепторилоръ шї метерилоръ асесторъ днтрепрїнсе.
4. Апликареа де мълте.
5. Фантеле апликадилоръ дела ачесте кълї, сжпїссе ле- цїлоръ пеналї.
6. Снеседе їнспенчїснїеї.
7. Інспенчїснїе шї прїверїаре дїн партеа оранелоръ полїгїеї.
8. Овлїгареа прескрїптелоръ нентр днтрепрїнседе де кълї ферекате, кончечїснїате шї прївїлїате пълъ актм.

II. Detorinđele персонелоръ, че мергъ не кълїле фер. опрї вїнъ фн контантъ къ джнседе.

- a) Detorinđe генералї.
b) Докмїнте де кълторї шї оперъчїснїеї фїнанцїарї.
c) Ссїреа шї дареа жосъ (сжворїреа).
d) Кълкареа не калеа ферекате.
e) Стрїкчїснїеї шї скїмърї не кале.
f) Днвечїнацїї кълї шї нїртареа фн апрїнарїеа еї.
g) Контролареа асесторъ прескрїпте.

## Hirdetménye

a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1852-diki marcius 15-éről, mellynél fogva a legfőbb ítélő és semmitő törvényszékhez tanácsnokká nevezett eddig nagyszebeni vidéki főbiztos Salmen Ferencz helyébe a nagyszebeni katonavidéknéli közigazgatási ügyleteknek vezetése gróf Amadei kerületi tanácsnokra s a szász föld igazságügyeleteinek tárgyalása a cs. k. főtörvényszéki bizottmányra ruházott át.

Ö cs. k. apostoli Felsége f. é. februar 1-éről legfelsőbb végzeményénél fogva főkormányzéki tanácsnok, királybíró s szász nemzeti gróf Salmen Ferencz urat a legfőbb ítélő és semmitő törvényszék tanácsnokává méltóztatott kinevezni.

Ezen okból a belügyminister ur f. é. februar 24-éről 1365 sz. a. kelt kibocsátványa által, a nagyszebeni katonavidéknéli közigazgatási ügyletek vezetését, eddigi vidéki főbiztos Salmen úr helyett, az itten a kormányzóságnál alkalmazásban álló kerületi tanácsnok gróf Amadei úrra bízta.

Nemkülönbön ugyan azon okból, f. é. marcius 6-káról 2893 szám alatti magas kibocsátványnál fogva az igazságügy minister úr rendelte, miszerint jelenleg a szász föld igazságügyeleteinek tárgyalása, a szász nemzeti egyeletmtől, mint felyebbviteli bíróságtól, Erdély más ország részeire nézve fenálló cs. k. főtörvényszéki bizottmányhoz tétessék át ideiglenesen, s jövőben az annál e célra alkotandó sajálagos tanácsnál láttassék el.

Mint hogy a nemzeti egyetemnek eddigi bírósági hatásköre tekintetéből teendői a cs. k. főtörvényszéki bizottmányra szállnak át, s innen ez által egyszersmind minden szász. bírósági hatóságok közvetlen utasítatnak, e rendelet vételnapiján kezdve minden beadványok és tudósításokra, nézve az ügyletmenetet azonnal a nevezett főtörvényszéki bizottmányhoz megkezdeni, tehát ezen új ideiglenes intézkedés azon célból juttatik köztudatra, hogy mindenki tudja mikép a bírósági segély ezentúl előforduló eseteiben a nagyszebeni katonavidékre nézve hova folyamodjék.

Mi a közigazgatási ügyleteket illeti, azokat a vidéki hatóság, mely cs. k. vidéki hivatal címe alatt működend, fogja ugy mind eddig ellátni.

**Herczeg Schwarzenberg Károly s. k.**  
Altábornagy.

## Kundmachung

des f. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 15. März 1852, womit in Stelle des zum Rathe beim Obersten Gerichts- und Cassationshofe ernannten bisherigen Hermannstädter Districts-Ober-Commissärs Franz v. Salmen die politische Geschäftsführung beim Hermannstädter Militär-Districte dem Districts-Rathe Conte Amadei, und die Verhandlung der Justizgeschäfte des Sachsenlandes an die f. k. Obergerichts-Commission übertragen wird.

Seine f. k. apostolische Majestät haben mit a. h. Entschliessung vom 1. Februar l. J. den Herrn Gubernialrath, Königsrichter und Comes der sächsischen Nation, Franz v. Salmen, zum Rathe des Obersten Gerichts- und Cassationshofes allergnädigst zu ernennen geruht. Aus diesem Anlasse ist vom Herrn Minister des Innern mit Erlaße vom 24. Februar d. J., Z. 1365, die Führung der politischen Geschäfte beim Hermannstädter Militär-Districte an die Stelle des bisherigen Herrn Districts-Ober-Commissärs von Salmen dem hier beim Gouvernement in Verwendung stehenden Herrn Districtsrath Conte Amadei übertragen worden. Ebenso wurde aus derselben Veranlassung mit dem hierortigen Erlaße vom 6. März d. J., Z. 2893, vom Herrn Justizminister verordnet, daß die Verhandlung der Justizgeschäfte des Sachsenlandes von der sächsischen Nations-Universität als Appellations-Instanz an die für die andern Landestheile Sitzbenbürgens bestehende f. k. Obergerichts-Commission dormalen provisorisch übertragen und bei dieser in einem zu diesem Zwecke zu bildenden eigenen Senate fortan erledigt werden sollen.

Da die Functionen der Nations-Universität in Beziehung auf ihre bisherige judicielle Geschäftssphäre auf die f. k. Obergerichts-Commission übergehen, und auch alle sächsischen Gerichtsbehörden unter Einem directe von hier angewiesen werden, vom Tage des Empfanges dieser Verordnung sogleich in allen Eingaben und Berichten den Geschäftszug an die genannte Obergerichts-Commission zu beginnen, so wird von dieser neuen provisorischen Einrichtung die allgemeine Kundmachung zu dem Zwecke gemacht, damit ein Jeder Wissenschaft habe, wohin man von nun an in vorkommenden Fällen der Gerichtshilfe bezüglich des Hermannstädter Militär-Districtes sich zu wenden habe.

Was die politischen Verwaltungsgeschäfte betrifft, so werden dieselben von der Districtsbehörde, welche unter dem Titel eines f. k. Districtsamtes zu fungiren hat, wie bisher besorgt werden.

**Carl Fürst zu Schwarzenberg m. p.**

F. M. L.

## ПЪБЛИКАРЕА

гъвернаторъ ч. р. милит. ми чив. дин 15. Марциъ 1852, прин каре ан локълъ комисариъ съперіоре де дистриктъ алъ Сивилъ Фр. де Салменъ, каре се денсми де конциларіъ, ла кртеа съпретъ де жд. ми касационе кондучереа тревелоръ политиче дела дистри. мил. алъ Сивилъ се транспоне конциларіалъ де дистриктъ конте Amadei ми пертрантареа тревелоръ ждекъторешчи але церей съсешчи ла ч. р. комисационе съперіоре ждециале.

Malectatea Ca ч. р. apostolicъ prin prea an-ata deicisne din 1. Febraris a. k. с'а андратъ преарпагисоъ а денсми пе Домнъ конциларіъ де гъверніъ, жде рѣцескъ ми комите алъ націоне съсешчи Францикъ де Салмен де конциларіъ ла кртеа съпретъ ждециале ми де касационе.

Din анденнъ ачеста домнъ министръ де антеріоре prin emicъ дин 24. Febraris a. k. nr. 1365. а стръпсѣ кондучереа тревелоръ политиче ла дистриктъ милитаре ал Сивилъ ан локълъ Фостъ де пѣпъ акзм домнъ комисариъ съперіоре де дистриктъ де Салмен, домнъ конциларіъ де дистриктъ конте Amadei, че се афлъ ан апликъшне аиче ла гъверніъ.

Totъ din ачестъ моліъ се ordinz дин нартеа домнъ министръ де дрентате prin анатъ эмисъ дин 6. Марциъ а. к. nr. 2893, ка пертрантареа тревелоръ ждекъторешчи але церей съсешчи дела знівѣрситатеа націоне съсешчи; ка инстанція де апелационе, съ се стръпсѣ де о камдате провисоріъ ла ч. р. комисационе съперіоре ждециале, че есичъ пентръ челелате пѣрчи де царъ але Трансилваніе; ми ла ачѣста съ се decide де аичъ анainte антрънъ сенатъ пропис че аро съ се formeze спре скопъ ачѣста.

Финд въ Фсппчнїагъ знівѣрситѣїї націонале ан чеа че се атинге де а еї сѣрѣ ждекъторескъ де пѣпъ акзм тресъ ла ч. р. комисационе съперіоре ждециале, ми толе дегерѣторіеле ждекъторешчи сачѣ яѣхъ tot deодате дрентъ де аичъ анстрѣинаре ка дин зїоа реченерей ачѣстѣї ordinzанїї де локъ се анчѣанъ ан толе есичителе ми репортеле крѣзлъ тревелоръ ла нзміта комисационе съперіоре ждециале, аша ачѣстъ ноаъ дичѣсѣїне провисоріъ се адыче къ ачѣлъ скопъ ла пѣвликъ кпшошїнгъ, ка tot инсѣлъ съ шчїе знде аро съ се андренте де аичъ анainte ан касѣї, оввенїторѣ пентръ ажторіъ ждекъторескъ ан прїсїнга дистриктъїї милитаре ал Сивилъ.

Че се атинге де администрѣчснеа тревелоръ политиче, ачѣлеа се воръ анрїїї де кѣрѣ дегерѣторіа де дистриктъ, каре аро съ Фспчѣзъ сѣп тїтлъ де дегерѣторіъ ч. р. де дистриктъ ка ми пѣпъ акзма.

**PRINȚIELE CAROL DE SCHWARZENBERG m. p.**

Ф. М. Л.